

Tautos istorija yra geriausia tautos mokykla.
Lietuvis brangina savo tautos praeitį ir tautinius papročius. Lietuvis stengiasi būti vertas savo protėvių, kad paliktų pagarbą pasididžiavimą savo palikuoniams.
(iš Lietuvių Chartos)

LIETUVIŲ ŽINIŲ

LITHUANIAN NEWS

002738

LIETUVIAIS
esame mes gimę,
LIETUVIAIS
turime ir būt!

METAI (VOL.) XIII

Kaina 5 Centai

PITTSBURGH 3, PA., KETVIRTADIENIS, 1949. SPALIO (OCTOBER) 20 D.

Telefonas: HEmlock 1-3121

NO. 41

KREIPIMASIS Į PASAULIO LIETUVIUS

Nuo spalio 4, 1949 m. perimę kultūros žurnalo "AIDAI" leidimą, Lietuvos Pranciškonai Amerikoje kreipiasi į pasaulio lietuvius anapus geležinės uždangos.

Kol tėvų žemė pavergta, kiekvienas esame kovos laukas, kuriame mūsų tautai lemiamas žūtis ar būtis. Eina šandien klausimas ne tik apie politinę laisvę, bet ir apie pačią tautinę gyvybę. Sužlugdžius priešui valstybę, mirties pavojun pateko ir lietuvių tauta. Tuos, kuriuos uždarė geležinė tautų kaceto uždanga, naikina fizinis teroras. Tuos, kurie išsisklaidė po visus pasvečius, grėšia dvasinis sunykimas. Negalime niekuo padėti tiems, kuriuos žudo genocidinio budelio ranka. Bet būtų didelė kaltė, jei savo tautai žūtume ir mes — žūtume ne nuo svetimos budelio rankos, o patys dvasiškai sunykę. Kaltintų mus už nutautėjimą istorijoje ir tautų Viešpačio akivaizdoje visas tas kraujas, kuriuo šandien persisunkusi tėvų žemė.

Ir tačiau negalima nematyti, kad šis pavojus aktuali grėžė išsaugoti tėvų žemės ištikimybę svetimoje šalyje. Grėšia nutautėjimo pavojus visiems, tik kitokiu būdu. Platiesiems sluogsniams nutautėjimo pavojus ypačiai auga drauge su savos inteligentijos netekimu.

SPELLMAN SUMAIŠĖ STALINĄ

Kardinolas Spellman garbingai ir tiksliai atsakė į tuščią Rusijos delegato kaltinimą, pagal kurį Jo Eminencija būtų davęs Kardinolui Mindszenty \$30.000, kad nuvertus komunistinę valdžią Vengrijoje. Dar kartą Stalino tarnai parodė savo kvailumą, norėdami pateisinti Vengrijos Primo kančią.

Jei 30.000 dolerių užtektų nuvertinti raudonąjį režimą Rusijos satelitų kraštuose, kurie atlieka kriminalinius darbus drauge su Maskva, tai šią valandą būtų belikęs tik tolimas sovietų tironijos

RYTŲ VOKIETIJOS RESPUBLIKA

Berlynas. — Rytų Vokietijos respublika, naujausias Rusijos satelitas, buvo paskelbtas spalio 7 d. Naujoji valdžia, su prem-

PEKINO KELIU

Yra Atlanto paktas ir yra PAM (militarinė pagalba Europai). Kada Kinijos paktas? Jį išrado Chang-Kai-Sek ir Quirino, Filipinų prezidentas.

Quirino, atvykęs į Washingtoną, pranešė Trumanui, bet Valstybės departamentas parodė spygą.

Dabar, kada Rusija pripažino Mao-Tze-tung valdžią, reikėtų sudaryti gini-

Inteligentija — tautos širdis: nepaliks ji—stingsta gyvybė ir visame kūne. Bet yra pavojus ir šiai tautos širdžiai sukalbėti. Diplomai, kartą įgyti, pasilieka. Bet inteligentiškumas yra išsaugomas tik nuolatiniu gyvu dvasiniu interusu. Intelligentiškai nutautėjimo pavojus visų pirma ateina drauge su dvasiniu sunykimu. Todėl, kaip savo spaudos žodžio reikalingi platieji sluogsniai, taip jo yra reikalinga ir inteligentija. Tokiu savu žodžiu inteligentijai, šalia mokslinės knygos, yra kultūros žurnalas.

Todėl, kai tremtyje leidžiamas kultūros žurnalas "AIDAI" pateko į sunkesnę padėtį, Lietuvos Pranciškonai Amerikoje pasiryžo tolesnio jų leidimo našta parimti ant savo pečių. Pradėti leisti 1947 m. pradžioje, "AIDAI" kas mėnesį reguliariai lankė savo skaitytojus iki pat šių metų. Sunkenybės prasidėjo, kai iš Vokietijos stovyklų lietuvių tremtiniai ėmė sklisti į visas šalis. Ryšium su tuo ir iškilo reikalas perkelti ir "AIDU" leidimą į Jungtines Amerikos Valstybes, nes kaip tik čia ir nusikreipė didžioji mūsų tremtinių dalis.

Perimdami "AIDU" leidimą ir savo rankas, Lietuvos Pranciškonai yra pasiryžę juos išlaikyti tokios pat kat. dvasios ir tokio pat lygio.

atsiminimas.

Katalikų Bažnyčia, kuri yra dieviška, neužsiima neišvairiais komunistų darbais. Tai gali padaryti tik Kremliaus tironai ir penktosios kolonos. Kas kuop kvepia, tuo ir kitą tepa. Komunistai atsiduoda supūvusiu sugedimu, mėgina užkrėsti ir kitus.

Katalikų Bažnyčia viską atlieka saulės šviesoje, tik komunistai veikia tamsoje, kad pasiekus nedorus tikslus.

Kardinolas Spellman davė nupelnytą atsakymą Maskvos Belzebubui.

jeu Otto Grotewohl priešakyje, tuojau pasisakė už visos Vokietijos suvienijimą. Politiniai rinkimai įvyks 1950 m. spalio 15 d.

SKAITYKIME
IR PLATINKIME
"LIETUVIŲ ŽINIAS"

"AIDU" puslapių pulsiuos ta pačia krikščioniškosios kultūros dvasia, kuria persisunkusi ir visa mūsų tautinė kultūra. Kryžiaus ženklų vedama laisvės kova tėsų žemėje, kryžiaus ženklų turime ir mes kovoti už tą pačią kovą. Krikščioniškoji gyvenimo tiesa, išvesdama žmogų iš siauro asmeninių rūpesčių rato ir apeliuodama į gyventi aukštesniam idealui, drauge yra ir tautinio idealizmo veršmė bei tautinio atsparumo laidas.

Taip pat bus stengiamasi "AIDUS" išlaikyti tokio pat lygio kūrybinės minties organu, kokiu jie buvo ir ligi šiol. Labai svarbu, kad mūsų rašytojai, mokslininkai ir filosofai galėtų savo laimėjimus viešumon paskelbti bent tuose rėmuose, kuriuos sudaro kultūros žurnalas.

AMERIKA SUGRIUVO

Džiaugsmingai Maskvos radio pranešė:

— Amerikos valanda paženklinta. Šiaučia kruvina kova tarpe brolių. Tautoje didėja nepasitenkinimas. Ginčiojasi dėl pirmenybės

ŽINIOS IR TIESA

Maskvos dienraščiai Isvestia ir Pravda visa gerkle sušuko, sukeldami ant kojų pasaulį: "Vatikanas ginkluojasi, mobilizuoja, rengiasi karui. Myron C. Taylor, grįžęs į Washingtoną, pareikalavo, kad prezidentas Trumanas duotų reikalingų

Ypatingai tai svarbu šandien, kada mokslinių veikalų išleidimas pasidares beveik neįmanomas. Todėl "Aaidai", palikdami kasdienes aktualijas populiariam svarstymui jau turimuose laikraščiuose, visų pirma rūpintis skelbti tokius studijinius straipsnius, kurie turėtų jau tautinės kultūros kūrime, ne tik jos populiarinimo prasme.

Lietuvos Pranciškonai iš anksto mato, kad tokio žurnalo išlaikymas, kurio skaičių ypač skaičius yra aprėžiamas jau pačiu jo lygiu, nebus lengvas. Vis dėlto jie tiki, kad šis uždavinys, nors ir sunkus, pasirodys įmanomas. Argi tai, ką ištesėjo vieni DP, neištesėtų visi? Argi iš tiesų tasai dvasinis sunykimas, kuris žengia pirmą tautinio sunykimo, jau būtų pradėjęs mus paralyžuoti? Argi iš tiesų būtume betampana tokia tauta, kuriai kultūros žurnalas neberei-

Yanks ir Dodgers, Phillies ir Cubs. Net Kardinolai prasišū, užtat Kard. Spellman nulėkė į Romą prašyti Popiežių pagalbos. Esame Amerikos sugriuvimo vigilijoje.

ginklų militarinei Vatikanu armijai sudaryti."

Isvestia reiškia "Žinios"; Pravda reiškia "Tiesa".

Rusijos piliečiai pagaliau suprato, kad "Pravdoje nėra Isvestijos, o Isvestijoje nėra Pravdos".

kalingas? Ir ko būtų vertos visos mūsų kalbos apie tautinę kultūrą, jei leistume žlugti mūsų vieninteliu mokslinio lygio kultūros žurnalui?

Imdamiesi "AIDU" leidimo, Lietuvos Pranciškonai tiki mūsų inteligentijos dvasiniu gyvumu ir tikisi tos paramos, kuri viena gali laiduoti jų pasiryžimo sėkmę. Visi mūsų tautos kūrybinieji kultūrininkai prašomi šią mūsų kultūros žurnalo išlaikymo pastangą paremti savo poetiniu, filosofiniu ar moksliniu žodžiu, o visi kiti — žurnalo platinimu bei prenumeravimu.

Ta pačia proga Tėvai Pranciškonai painformuoja, kad iki Naujų Metų "AIDAI" bus leidžiami Vokietijoje, nuo sausio 1, 1950 m. — Jungtinėse Amerikos Valstybėse, kur jie pasirodys kas mėnesį, išskyrus du vasaros mėnesius, 96 psl. knyginio formato numeriu. Prenumeratos kaina metams JAV nustatyta penki doleriai. Atskiras numeris — penkiasdešimt centų. Kituose kraštuose atitinkamai to krašto valiutos santykiui su doleriu. Žurnalui vadovauti sudarytas redakcinis kolektyvas su rašytoju Antanu Vaičiūnėnu priešakyje išsekančių asmenų: Dr. J. Aistis — Aleksandrevičius, T. Dr. L. Andriekus, O.F.M., Bern. Brazdžionis, J. Grinius, Dr. J. Grinius, T. Dr. E. Grauslys, O.F.M., Dr. A. Kučas, Dr. K. Pakštas, Dr. A. Šapoka, T. J. Vaškys, O.F.M.

T. Justinas Vaškys, O.F.M. Provinciolas

SAVAITĖS ŽINIOS TRUMPAI

Washingtono teisiamas Valstybės departamento tarnautojas H. J. Burgman. Jis kaltinamas už padarytą priešamerikonišką propagandą nacių naudai karo metu.

Nacionalinės Kinijos valdininkai ir diplomatai bėga į Formozos salą, tikėdamiesi ten išsigelbėti nuo komunistų, kurie baigia užimti visą Kiniją.

Trumanas reikalauja, kad Šiaurės Atlanto sutartyje įeinančios valstybės tuojau būtų apginkluotos.

Gen. De Gaulle pasekėjai pareikalavo naujų politinių rinkimų Prancūzijoje.

Trumanas kalbės lapkričio 3 d., St. Paul, Minn. Toji diena bus pavadinta "Truman Day".

Anglijos konservatoriai reikalauja, kad darbiečių partija tuojau prastų politinius rinkimus.

Admirolai E. J. King ir W. F. Halzey pataria per daug nepasitikėti vien atominė bomba ir orlaiviu B-36.

Čekoslovakijoje jau virš 50,000 politinių areštų padaryta.

Senatas patvirtino paskolą \$150.000.000 Korėjai.

Amerikos kongresmanai: Richards, Knogh, Poage ir Gregory, aplankė Ispaniją, kur generalissimo Franco juos nuoširdžiai priėmė ir vaišino.

J.A.V. senatorius A. W. Robertson išvyko į Europą kaip Senate Appropriation Commission narys tikslu aplankyti Marshall Plano šelpiamus kraštus.

TRUMANAS DALYVAUS KERTINIO AKMENS PADĖJIME

Lake Success. — Prezidentas Trumanas sutiko dalyvauti Jungtinių Tautų pastato kertinio akmens padėjimo ceremonijoje, kuris įvyks spalio 24 d. Ta pačia

proga pasakys kalbą. J. T. rūmai, 29 aukštų didžio, statomi Manhattane, N. J., ant East River tarp 42 ir 47 gatvių.

KOMUNISTŲ PARTIJA LIEKA BE VADŲ; 5 ADVOKATAI KALĖJIMAN

Federalinis teismas rado kaltais vienuolika komunistų partijos narių pasikesinimu praversti Amerikoje revoliuciją. Teisėjas Harold R. Medina pasmerkė taipgi 5 advokatus už teismo įžeidimą kalėjimu iki 6 mėnesių. Pasmertieji surištomis rankomis buvo nuvesti į kalėjimą. Šį penktadienį 10,30 val. ryto skaitomas sprendimas. Gaus po 10 metų kalėjimo ir po \$10.000 piniginių pabaudos.

Pasmertieji yra: Eugene Dennis, generalinis komunistų partijos sekretorius; Benjamin J. Davis, jr., New Yorko valsčiaus patarėjas, Gilbert Green, komunistų partijos vadas Illinois valstijoje, Gus Hall, Ohio valstijoje vadas, Irving Potash, kailių ir odos darbininkų unijos vice prezidentas; Jacob Stachel, komunistų partijos auklėjimo direktorius; Robert Thompson, komunistų vadas New Yorko valstijoje; John Williamson, darbo sekretorius; Henry Winston, organizavimo sekretorius; Carl Winter, Michigan valstijos vadas.

Liko neteisti: William Z. Foster ir Elizabeth Gurley Flynn.

Teismas užsitęsė 9 mėnesius.

Šitas prisiekusiųjų sprendimas reiškia, kad komunistų partija yra pasmerkta, nes nuteistieji buvo apkalinti ne už ką kita, kaip už komunistų partijos programos skelbimą. Jei jie kalti pagal veikiančius įstatymus, tai ir taja programa besiremianti partija priklauso prie tokių organizacijų, kurios negali šiame krašte veikti.

Vienuolikos komunistų pasmerkimą pasveikino Atstovų Rūmai

Washington. — Atstovų Rūmuose buvo su džiaugsmu sutiktas vienuolikos komunistų pasmerkimas.

Pranešimą padarė kongresmanas Quinn, sakydamas: "Pasmerkimas tvirtai nustato faktą, kad komunistų partija kesinasi nuvertinti Amerikos valdžią jėga ir brutalumu".

SOCIALISTO NUOMONĖ APIE POPIEŽIŲ

Maurice Fagence žurnalistas ir socialistas taip išsireiškė po audiencijos: "Mano atsilankymas pas Popiežių — buvau nuėjęs su kitais dėl žingeidumo — lieka neišdildomas mano at-

mintyje. Pijaus XII išvaizda yra tikrai nuostabi. Labiau siai mane paveikė jo šypseną, kuri, sakyčiau, atrodo atgamtinė, pilna pasitikėjimo. Popiežius yra didelė galybė pasaulyje".

METINIS "LIETUVIŲ ŽINIŲ"

BANKIETAS

SKANIAUSIA VAKARIENĖ

SEKMADIENĮ, LAPKRIČIO (NOV.) 13, 1949

ŠV. KAZIMIERO MOKYKLOS AUDITORIJOJ

South 22nd and Jane Streets

Pittsburgh 3, Pa.

Po vakarienes bus graži ir įdomi meno programa iš dainų, muzikos ir tautinių šokių.

Į šią gražiąją metinę "Lietuvių Žinių" šventę kviečiame visus Pittsburgho, apylinkės ir kitų miestų lietuvius. Būsime nuoširdžiai priimti ir puikiai pavaišinti.

Svečiai bus priimami ir vaišinami nuo 2-ros valandos popiet. Vakarienė prasidės lygiai 4 val. Po bankieto šokiai ir vaišės.

KVIEČIA RENGIMO KOMISIJA

LIETUVIŲ ŽINIOS
Savaitinis laikraštis
Leidžia
Lietuvių R. Katalikų Literatūros
Draugija, Inc.
2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.
Tel. HEMlock 1-3121

LITHUANIAN NEWS
Weekly Publication
Issued by the
Lithuanian Roman Catholic
Literary Society, Inc.
2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.
Tel. HEMlock 1-3121

Entered as second-class matter November 30, 1942, at the Post Office at Pittsburgh, Pa., under the Act of March 3, 1879.

PREZIDENTAS SU ŽIURSTU

Laikraščiai dar kartą pavaizdavo prezidentą Trumaną masonų uniformoj. Ši sykį be raudono fez, tik su žiurstu, papuoštu simbolais. Prezidentas buvo nuvykęs į St. Louis, savo Missouri, dalyvauti naujo "didžiojo mokytojo" priėmimo.

Laikraščiai sako, kad buvo iškilmingos apeigos pagal masonų papročius. Amerikos prezidentas per keletą valandų sustojo ejęs tautos vado pareigas, kad užėmus "Post Grand Master" vietą.

Masonai yra slapta draugija — susidedanti iš žmonių ir dalykų — kurios praeitis yra labai tamsi. Daug negerumo padarė Europai; dar daugiau Bažnyčiai savo aiškiu ir atviru nusistatymu prieš ją.

Visuomenės pažangumas ir apsišvietimas nugriovė nedorasias ložas, liko tik fantastinis paveikslas surūgusioje laisvamamintyje.

Masonų yra ir Amerikoje, atvežtų iš Europos, bet čia jie prisitaikė prie visko: prie Dievo ir prie velnio. Amerikoje jie visai nepavojingi, bent šiandien. Tapo sporto ir savišalpos draugija. Liko tik apeigos, simbolai ir žiurštai.

Mūsų amžiuje slaptos draugijos yra bereikšmės ir nesuprantamos. Šiandien viskas daroma atviroje laisvėje. Bet jei pradeda slėptis ir bijoti šviesos, ženklas, kad jau kažkas nedoro, kitaip sakant, socialinis pavojus.

Jei pritarume slaptai masonų draugijai, tad reikėtų sutikti ir su komunistais, pasipuošusiais piatuvu ir kūju.

Ar neatdoro juokinga mazonų komedija tarpe rimtų amerikonių? Vieningoje tautoje, kur visi yra lygūs — "We the people..." — sektoms nėra vietos.

Kodėl prezidentas, pirmasis Amerikos pilietis, važiuoja į St. Louis, pažemindamas savo vardą? J.A.V. prezidentas priklauso tautai, bet ne sektai.

DEMOKRATIJOS PASLAPTIS

Amerika yra demokratijos pavyzdžiui visam pasauliui, nes tautinė amerikonių dvasia-visada vystosi į socialiniai laisvesnes ir lygesnes demokratiškumo formas.

Komunistiniame režime neįmanoma tai suprasti; negalima suprasti sąžinės, minties ir veikimo laisvės, kilniausių žmogaus pasireiškimų. Amerikonas yra tikrai žmogus ir pilietis, gi pas sovietus žmogus yra skaitlinė ir galvijus.

Užtat raudonieji diktoriai užgniauzia sąžinę ir uždaro parlamentus; panaikina laisvę ir laikraščius, paliekant tik savuosius.

Washingtono vedama aštri diskusija dėl ginkluotų pajėgų suvienijimo po vienu vadu. Šiai idėjai yra pritariančių ir pasipriešinančių, net tarp pačių generolų.

Šį klausimą paliekame specialistams, mes tik apgalvestajame nevykaujame diskusijų metodą. Perdaug parodoma pasauliui nuogumo, kas nevisada tinka, ypač šiuo momentu, kada Amerika ir visas civilinis pasaulis pergyvena kritiškiausią tautų istorijos periodą.

Amerika ir visa žmonija turi beširdį priešą, kuris viską mato ir girdi. Šnipai seka kiekvieną smulkmeną, kurios kartais atrodo nekaltos, bet priešas pasinaudos kaip pražūtingu ginklu prieš mus pačius.

Admirolai, generolai ir kongresmanai tendžia apie apsiginklavimą ir ginklų tobulumą, bet tegu daro tyloje, nėra reikalo viską smulkiausiai išdėstyti spaudoje.

Ar bus gerai ar negerai ginkluotų pajėgų sujungimas ir po vieno generolo vadovybės pastatymas, mums nesvarbu. Mums svarbu, kad diskusijų paslaptys nebūtu išduotos.

Viskas turi ribas. Ir demokratijai privalo būti sąskaitas, kad nepakenkus pačiai demokratijai. Šiandien kaip tik esame tokiaime atsitikime.

Suderinti laisvę su valstybės interesais ir reikalavimais yra didžioji demokratijos paslaptis.

RUSIJA AFRIKOJE

Gaunamos žinios iš Afrikos nėra suraminančios nei Amerikai, nei Anglijai. Rusai jau organizuoja "juodąją proletariatą" tarp afrikičių.

Gautomis žiniomis Londone, rusų pasiuntinybė Adis Abeboj, Neguso sostinėje, įsteigė propagandos centrą.

Daugelyje kaimų buvo rasti Lenino ir Stalino paveikslai, o komunistiniai lapeliai visur dalinami. Maskvos radio paskyrė ypatingą pusvalandį Afrikos tautelėms. Be to, Rusijos pasiuntinybė Adis Abeboj tris kartus skaitlingesnė už kitas.

KĄ NUTARĖ LIET. KAT. VISUOMENĖS VADAI?

IŠ ALRKF TARYBOS SUVAŽIAVIMO

Mūsų spaudoje buvo plačiai išgarsintas A.L.R.K. Federacijos Tarybos suvažiavimas, buvęs š. m. spalio mėn. 6 d. Hotel Benjamin Franklin, Philadelphia, Pa. Suvažiavime priimta visa eilė nutarimų, liečiančių aktualiuosius religinius, tautinius ir kultūrinius reikalus. Nutarimai priimti, išsklausius centro valdybos, įvairių komisijų bei Federacijos ribose veikiančių įstaigų išsamius pranešimus.

Federacijos Taryba reiškia gilias dėkingumo Kunigų Vienybei, kuri savo metiniame seime ryžtingai pasisakė už glaudesnę organizuotą Lietuvos katalikų veiklą ir tai veiktai vesti platesniu mastu nutarė atitinkamus planus.

Kadangi Lietuvių Katalikų Akcijos Fondo vėlavimas iki šiol dar nedavė pagaiduoti davinį, todėl nutarta prašyti fondo vadovybę įvesti vėlavimo pasisėkimą.

Federacijos Taryba reiškia džiaugiasi Lietuvių Kultūros Instituto nutarimu išleisti lietuvių vaikams mėnesinį laikraštį, kurio redaktorium pakviestas poetas Bernardas Brazdionis. Taryba kviečia visos lietuvių katalikų visuomenės veikėjus, kuriems rūpi mūsų vaikų katalikiškumo ir lietuviškumo ugdymas, stoti nuosirdžiausiai kalbinkams šio naujo laikraščio išsilaukymui užtikrinti. Federacijos Taryba maloniai kreipiasi, ypač į Lietuvos seses vienuoles mokytojas, prašydamas aktyviai paremti vaikų laikraštį.

Federacijos Taryba reiškia pilno pasitenkinimo centro valdybos žygiu, pakviečiant katalikiškai akcijai vesti atsakingą asmenį, kurio yra parinktas ir jau Chicago arktivys-kupo J. Em. Kardinolo Samuel A. Stritch toms pareigoms pritarimą turintis kun. Petras Patlaba.

Suvažiavimo dalyviai pritaria kun. Petro Patlabos pasiūlytam Katalikiškos Akcijos darbo programai ir prašo centro valdybą dėti visas galimas pastangas, kad ši programa būtų vykdoma pagal įmanomas mūsų gyvenimo sąlygas.

Sužinojus, kad Tėvai Pranciškonai nuo š. m. spalio mėnesio perėmė lietuvių katalikų kultūros žurnalą "Aidą" leidimą, linki naujiesiems žurnalų leidėjams reikalingo pasisėkimo ir kviečia katalikų visuomenę ir visą lietuvių šviesuomenę remti žurnalą, jį užsisakant.

Kadangi kun. Dr. K. Matulaičio, MIC, vadovaujama Lietuvių Katalikų Spaudos Draugijos lietuviškoms knygoms leisti sekcija renka prenumeratorių ir rėmėjų ir, sužinojus, kad to darbo pradžia yra sunki, todėl Federacijos Tarybos suvažiavimas skatina visus lietuviškosios knygos mylėtojus remti šį kilnų sąjūdį, išrašant knygos prenumeratorių ir rėmėjų.

Federacijos Taryba priima Kunigų Vienybės seimo kvietimą pasikirti du atstovus į Kunigų Vienybės išrinktą komisiją Pasaulio Lietuvių Katalikų Sąjungos steigimo sumanymui studijuoti.

Federacijos Taryba, susipažinusi su Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto išleista Lietuvo Charta ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės statutu, randa, kad šie dokumentai nėra pilni: juose nepakankamai akcentuojama katalikiškosios kultūros ir dorovės principai, todėl Fed. Taryba mano, kad abiejų dokumentų autoriai turėtų iš naujo juos peržiūrėti ir kad tik tada ALRKF galutinai pasisakytų Pasaulio Lietuvių Bendruomenės steigimo reikalą.

ALRKF Tarybos suvažiavimas nuosirdžiai kviečia visus lietuvių katalikų draugijas, centrines ir lokales, remti Visuotinį Amerikos Lietuvių Kongresą, aktyviai jame dalyvaujant savo atstovais ir medžiagine parama, atsiunčiant kiek galima daugiau savo aukų Lietuvos išlaisvinimo kovai sustiprinti.

Išrinktas pagėdavimas surengti Sventųjų Metų ekskursiją į Romą. Tuo rūpinis centro valdyba.

bendradarbiaudama su Kunigų Vienybe.

Sužinojus, kad Sventaisiais Metais Vatikane yra rengiama pasaulinio masto religinio meno paroda ir taip pat išgirdus, kad Lietuvių Dailės Instituto jau pradėjo rinkti tai parodai lietuvių kūrinius, nutarta prašyti Lietuvių Kultūros Instituto vadovybę šiam svarbiam reikalui talkinti.

1950 m. ALRKF Kongreso vietos ir laiko parinkimas paliekamas Federacijos centro valdybai, turint dėmesyje pirmoje eilėje Pittsburgh, Pa.

Priimtas padėkos: NCWC War Relief Services už saunų talkinimą tremtinių įkurdinimo darbe ir William Hearst už rėmimą Lietuvos nepriklausomybės atsteigimo bylos ir garšinimą mūsų tautos vardo plačiai skaitomuose dienraščiuose ir žurnaluose.

Stasys Pieža, ALRKF Tarybos suvažiavimo pirm.

Leonardas Simutis, sekretorius

Rezoliucijų komisija: Matas Zujus, Juozas Laučka, Dr. Antanas Serkšnas

BENDROJO AMERIKOS LIETUVIŲ ŠALPOS FONDO SEIMAS

Spalio 7-8 d.d. Philadelphiaj, Benjamin Franklin viešbutyje, įvyko ketvirtasis metinis Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo Seimas, kuriame dalyvavo daugiau šimto atstovų ir svečių.

Patiekta seimui darbotvarkė buvo svarstyta dideliu atsidėjimu. Į atstovų paklausimus valdyba ir atitinkamų skyrių vadovybės davė išsamius paaiškinimus. Valdybos, įvairių skyrių ir Kontrolės Komisijos pranešimai ir apyskaitos seimo vienbalsiai priimti. Ateinantiems metams priimta sumata \$450,000,000, iš kurios imigracijos ir įkurdinimo reikalams skiriama \$160,000,000.

Seimo metu skyrių atstovai atvežė ir įteikė savo skyrių aukų apie \$8,000 sumai.

Tremtinių imigracijos klausimą svarstant, seime vyravo optimistinė

nuotaika; tam pagrindą davė faktas, kad iki šiol Ameriką jau atgabenta per 13,000 lietuvių naujakurių. Naujų garantijų verbavimo vėjus vyksta patenkinamai ir todėl yra pagrindu tikėtis, kad likusieji, apie 14 tūkstančių lietuvių tremtinių bus atgabenti ir įkurdinti.

Seimas išrinko naują Direktorių Tarybą iš 21 asmens, į kurią įėjo šie asmenys: kun. Kostas Vasys, Worcester, Mass.; Matas Zujus, Wilkes Barre, Pa.; Juozas B. Laučka, Jamaica, N. Y.; Marija Kasevičienė, Detroit, Mich.; Juozas Bolely, New York, N. Y.; Stasys Geuzis, Mahanoy City, Pa.; Alena Devenienė, Waterbury, Conn.; Petras Pivarūnas, Pittsburgh, Pa.; Petronė Gribienė, Chicago, Ill.; Jonas Tuinila, Boston, Mass.; Nora Gugienė, Chicago, Ill.; Margarieta Michelsonienė, Boston, Mass.; adv. Stepas Briedis, Jr., Brooklyn, N. Y.; Juozas Ginkus, Brooklyn, N. Y.; Pranė Lapienė, Stony Brook, L. I. N. Y. ir kun. Dr. Juozas B. Končius, Yonkers, N. Y.

Pagal BALF'o konstituciją, BALF pirmininką ir valdybą renka Direktorių Taryba. Nuo įsikūrimo pradžios iki šiol BALF'ui vadovavo

TIESOS IESKANTIEMS

MAN ŠVIEČIA SAULĖ

Parašė KUPRANAS

JĖZAUS GYVENIMAS

Taigi, Jis galėjo sakyti: "Aš ne ieškau savo garbės: yra kas jos ieško ir teisia" (Jon. 8, 50). Jis galėjo tarti: "Mokykitės iš manęs, nes aš esu ramus ir nužemintas širdies" (Mat. 11, 29).

Koks visiems palankus koks malonus ir priemamas!... Kas prie Jo nesjartina: Magdalena? Zakejus? Tūkstančiai visokių kitų? Ir kūdikičiai ir tie, savo prigimtąjį bailumą užmiršę, bėga pas Jį: lipa ant kelių, prie širdies glaudžiasi, myluoja!

Nenuostabu, kad Jėzaus gyvenimas darė neapsakomo įspūdžio: žmonės linko prie

Jo, kaip gėlė prie saulės... viską atidėję į šalį, bėgo prie Jėzaus, visur Jį sekioja ir, kvapą užėmę, klausė Jo žodžių. Nenuostabu, kad per devynioliką šimtmečių milijonai širdžių ugningai Jį mylėjo ir myli.

Jėzus kartą pasakė: "Kai būsiu pakeltas aukštyn nuo žemės, viską patrauksiu prie savęs" (Jon. 12, 32). Kaip gražiai pildos tie žodžiai. Šiandien, dviem beveik tūkstančiam metų praslinkus, milijonai žmonių visuose pasaulio kraštuose su meile klaupiasi prieš Jo paveikslą, o savo širdis ir rankas prie Jo pakėlę, šaukia nelyginant Tomas: "Mano Viešpats ir mano Dievas!"

LIEKANTIEJI TREMTYJE

Daug dėmesio buvo atkreipta į negalinčių emigruoti šelpimo reikalą. Jei planai ir užsimojimai šiuo reikalu realizuosis, reikia tikėtis, kad nei vienas pasiliekantis ligoninė, invalidas, senelis, našlė su mažais vaikais, taip pat ir mokyklinio amžiaus vaikai nebus palikti be paramos. Siems užsimojimams realizuoti bus reikalinga plačiosios visuomenės parama, tačiau Seimo dalyvuose vyravo įsitikinimas, kad lietuvių, tiek daug galtingumo ir geros širdies parodė iki šiol, išties savo dosnią ranką ir likusiems savo nelaimingiesiems broliams, kuriems žiaurus likimas lėmė neišvysti šios "pažadėtosios žemės". Ypač tikimasi daug visokeriopos paramos iš naujai atvykusių tremtinių, kurie jei ten nėra palikę savo giminių arba artimų, tai bent asmeniškai patyrę visas tremties nelaimes ir vargus, parodys galtingumą savo nelaimės draugams ir pavyzdžiais įrodys broliams Amerikos lietuviams, tiek daug aukojusiems ir dar ir dabar gausiai aukojantiems ir mažinantiesiems vargą savo nelaimingų tautiečių, kad ir jie moka ne tik gauti, bet ir duoti.

BALF'o VALDYBA

Seimas išrinko naują Direktorių Tarybą iš 21 asmens, į kurią įėjo šie asmenys: kun. Kostas Vasys, Worcester, Mass.; Matas Zujus, Wilkes Barre, Pa.; Juozas B. Laučka, Jamaica, N. Y.; Marija Kasevičienė, Detroit, Mich.; Juozas Bolely, New York, N. Y.; Stasys Geuzis, Mahanoy City, Pa.; Alena Devenienė, Waterbury, Conn.; Petras Pivarūnas, Pittsburgh, Pa.; Petronė Gribienė, Chicago, Ill.; Jonas Tuinila, Boston, Mass.; Nora Gugienė, Chicago, Ill.; Margarieta Michelsonienė, Boston, Mass.; adv. Stepas Briedis, Jr., Brooklyn, N. Y.; Juozas Ginkus, Brooklyn, N. Y.; Pranė Lapienė, Stony Brook, L. I. N. Y. ir kun. Dr. Juozas B. Končius, Yonkers, N. Y.

Pagal BALF'o konstituciją, BALF pirmininką ir valdybą renka Direktorių Taryba. Nuo įsikūrimo pradžios iki šiol BALF'ui vadovavo

AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESO SUSIKAUPIMO VALANDA

Lapkričio 6 d. 4 val. p.p. Sv. Patriko Katedroje New Yorke Fifth Avenue ir 50 gatvė, įvyks Lietuvos pamaldos už kenciančią Lietuvą. Lygiai 4 val. prasidės mišpara. Giedos katedros choras, celebruojant vienam iš lietuvių prelatų. Po Mišparų pamokslą skaitys J. E. Vyskupas Jos. F. Flannelly, D. D., katedros klebonas. Už Lietuvos Tautą malda atkalbės kun. J. Gurinskas, Aušros Vartų klebonas New Yorke. Vadovaujant chorams, visa lietuviška mūza giesmė — Marija. Išstatant šventiausias, minia giedos Suplikacijas — Sventas Dieve. Palaiminimas su asista ir katedros choro giesmės. Baigsis pamaldos su Lietuvos ir Amerikos himnais, giedant visiems bendrai. Pakviestas yra ir Jo Eminencija Kardinolas Spellmanas, kuris praeiduos. Tikimasi, kad katedrą perplūdys lietuvių, dalyvaujančių apylinkės chorai ir gausiai suvažiuos lietuviškos dvasiškijs.

Komisija

UGDYKIME TAUTINĖ SAMONĖ

Nėra pasaulyje tautos, kuri savo reikalais nesirūpintų. Vienas rūpinasi savo kultūrine pažanga, lenktyniaudamos tarpusavy liferatos, mokslo, technikos srityse, norėdamos pasitarnauti žmonijai. Kitos gi gyvena grobuoniškais tikslais:

jų technika, mokslas, menas, ir patys žmonės — turi būti valdanciosios partijos vergais: Kiekvienas mėginimas pasipriešinti "valdovų linijai" yra be pasigailėjimo slopinamas. Maža to, Jiems ištikimi žmonės skverbiasi į kiekvienos tautos, kiekvie-

Rusija darbuojasi juodųjų žemėje.

Štai kitas klasiškas neįsimintingumo ir trumparegystės pavyzdys iš angliu-amerikonų pusės, kurie greitai laiku liks komunistinės apgaulės auka. Voras — Stalinas moka puikiai nerti tinklus ir gaudyti neatsargias museles.

Afrika pavojuje! Bevin ir Acheson turėtų atverti akis ir patikrinti ten varomą rusų darbą.

Akroje agitatoriai jau nešioja parašus: "gana su misionieriais". Pašalinus Kristaus kunigus, ateis Stalino banditai. Jie tuojau išmes šviesą, civilizaciją, Dievą. Vienas dalykas tikras prie Rytų Europos ir Azijos Maskva jungia ir Afrika. Dar viena atsakomybė gula ant Londono ir Washingtono.

NAUJAS RUSIJOS SATELITAS

Rytų Vokietijoje, sovietų zonoje, gimė nauja politinė valstybė. Šaltasis karas, kuris, pagal optimistą Jungtinių Tautų generalinį sekretorių Trygve Lie, buvo baigtas, siaučia iš naujo ir dar baisiau. Sovietai kują plaka vakarų sąjungininkus dviem frontais: Kinijos, kuri reiškia visą Aziją; ir Vokietijos, kuri reiškia pagrinde Europa.

Skaudu sakyti, bet reikia pažvelgti realybei į veidą: aliantai, kurie tikėjosi laimėje, sukurdami vakarų Vokietijos valstybę, liko perblokti.

Staugus Maskvos žingsnis, įkuriant vieną rytų Vokietijos valstybę, nustebino visus. Vokietijos padėčiai sunkėjant, sunkėja ir visos Europos.

Kova prasidėjo Potsdame: amerikoniškai su duona, o rusai su propaganda. Amerika maitino milijonus vokiečių, o Rusija nusavino visą industriją, pasiėmė mašinas vardan Vokietijos vieningumo.

Maskva moka kalbėti ir vokiečių širdis ir juos suvežti. Taip galvojo ir vakarų galybės, bet per nelaimę įkišo ranką.

Dabar vakarų diplomatai svajoja sumažinti rusų įtaką vokiečius. Ar pasiseks? Nežinome. Bet reikia sekti, nes dar kartą ant Berlyno griuvėsių išsispreps žmonijs likimas.

A. Jakubauskas-Putinas

NEUŽMIRŠKIME AMŽINOSIOS TĖVYNĖS!

Dr. J. MAČERNIS

Įvairiomis progomis priemenama mums mūsų tėvynė Lietuva ir tai, kaip jos vaikai tenai žūsta. Deja, daugelio mūsų čionykščių tautiečių ausis nebesiekia prisiminimas, jog ir jie žūsta ne laikinai, bet savo amžinajai tėvynei. Tūkstančiai mūsų taip žūstančių tautiečių net nepastebi, kad jie žūsta. Jie yra gerai pavalgę, gražiai apsirėdę, turi gal net savo namus ir kitokius patogumus, dėl kurių jiems atrodo, kad jų gyvenimas yra visai tvarkoj. Pa-lyginę savo dabartinį gyvenimą su jų turėtojų gyvenimu prieš porą dešimčių metų Lietuvoje, jie mano padarę didelę pažangą. Ir jie dalinai neklysta: medžiaginiu žvilgsniu jie be abejojimo pakilo aukščiau, negu jeigu jie būtų pasilikę Lietuvos kaime. Bet dvasios žvilgsniu daugelis jų nusmuko žemiau: dvasia, kad galėtų plėtotis, reikalinga yra ramybės, susikaupimo. Didmiesčiai visada buvo žmogaus dvasios kapa, nes jame dvasia slopinama daugybe įvairiausių mažmožių: čia nuolat dairykis, kad tave nesuvažinėtu automobilis ar tramvajus, nuolat skubėk, kad kur beįtilptum, kad kur nepavėluotum, kad ką neuzgautum ar kad tave kanauškos nuskriaustų. Kaime visi tie mažmožiai, visas miesto triukšmas atpuola. Tenai prieš žmogų nuolat atskleista plati Dievo knyga — Jo sutvertoji gamta — ir net kaimo bernas visada turi pakankamai ramybės pažvelgti į tą gamtos knygą ir mintimis kilti prie jos Tėvėjo.

Negalėdami pašalinti didmiesčio blogybių, turime pasirūpinti bent protarpiais suteikti savo tautiečiams galimybės mintimis pakilti į

aukštesnes būties sritis, į vertybių pasaulį: tiesos, gėrio, grožio, šventumo. Į šventumo sritį, tiesą, mus kelia Bažnyčia, ir grožio sritį jau veda mus įvairūs meniškieji parengimai Lietuvių salėje, į tiesos gi ir gėrio vertybes kol kas, atrodo, permaža krepinama dėmesio. O šios vertybės yra neatskiriamos nuo kitų dvasinių vertybių, jas pagrindžia ir papildo. Tiesą, daugelis mano, kad

KARO PRAMONĖS SPECIALISTO PERGYVENIMAI SOV. SĄJUNGOJE

Sensacingi pasakojimai vieno vokiečio atomo tyrinėtojo, kuris 6 metus dirbo Sovietų Sąjungos krašto apsaugos ministerijoje.

Paslaptingoji vandens siena

Aš nebeturėjau laiko nė visko gerai pergalvoti, kai gavau įsakymą su prof. D. skristi lėktuvu į Novosibirską, prie Juodosios jūros, dalyvauti karo laivyno kažkokiuose bandymuose. Apie savo uždavinį aš negalėjau iš anksto patirti, bet buvo aišku, kad yra kažkas svarbaus, nes kartu vyko aukštieji sovietų štabo karininkai ir visa eilė politinių veikėjų. Prie jūros mus sutiko visas junginys, susidedantis iš šešių povandeninių laivų. Mes sulipome į laivus, ir jie pradėjo plaukti į pietus. Kada jau nebesimatė kranto, staiga laivai sustojo ir išsiskirstė. Po to povandeniniai laivai pradėjo skęsti. Po kokių 30 minučių laivai vėl iškilo ir priplaukė prie mūsų, kur buvo visas štabas, padaryti pranešimą.

Visi karininkai ir veikėjai kažką diskutavo ir vis žiūrėdavo į tolį. Staiga iš ramios jūros iškilo baidi-

šitą darbą galėtų atlikti knyga. Tačiau knyga yra geras vadovas į tiesą tik tiems, kurie knygą iš mažens pamėgė ir kurie turi laiko joms skaityti. Deja, dauguma mūsų tautiečių čionai yra kitokioje padėtyje: nuvargę prie darbo, jie nelabai benorės ilgai knaišiotis po knygas, ieškodami to ar kito klausimo išsprendimo. Visai kas kita pasiklausyti paskaitos ir gauti atsakymus į čia pat patiekiamus klausimus. Ilgametis mano darbas suaugusių švietime Lietuvoje parodė man, kaip noriai tokias paskaitas lanko darbininkai po sūnkaus dienos darbo, kaip

veikliai jie dalyvauja diskusijose, kaip pradeda domėtis svarbiais gyvenimo klausimais ir kaip nevienas iš jų pakreipia savo gyvenimą rimtumo ir kilnumo kryptimi. Be abejo, su laiku galėtume to paties pasiekti ir čionai. Juk turime visą būrį įvairių gyvenimo sričių specialistų. Nėtrūksta nė patalpų bei progų. Reikia tik suorganizuoti ir pradėti. Tada mūsų kolonijos kultūrinis gyvenimas bus visiškai pilnas ir vispusiškai pažangus. Suskurdę ir nusigyvenę dvasiškai, prarasime netik amžinąją Tėvynę, bet ir žemiškosios išlaisvinti neįstengsime.

į karinę priemonę, į kurios tolimesnį vystymąsi buvo dedama daug vilčių. Sekančią dieną buvo daromi bandymai su save valdančiomis torpedomis. Čia taip pat dalyvavo daug vokiečių specialistų.

Save valdanti torpeda su radaro įrengimais

Tokios torpedos Sovietų Sąjungoje yra statomos dviejų skirtingų tipų. Vienas tokių tipų yra gaminamas su radaro įrengimu, t. y. torpedos kryptis yra valdoma ultra-trumpųjų bangų. Abu šie tipai laike karo jau išbandyti Vokietijoje. Dabar buvusieji vokiečių specialistai Sovietų Sąjungoje toliau dirba radaro prietaikymo srityje.

Negera per daug žinoti

Aš pats negalėjau suprasti kaip šita vandens siena buvo padaryta, taip pat ir jį mano užklausa prof. D. nieko aiškiau neatsakė. Kada aš jo vėl užklausa, kaip visa tai atsitiko, jis šypso damasis atsakė: "Negalima viską taip greitai žinoti. Jūs greitai sužinosite, kiek svarbus buvo jūsų dalyvavimas šiame bandyme". Kiti dalyviai buvo nepaprastai patenkinti bandymu. Kaip aš suprataus iš dalyvavusių, tai čia ėjo reikalas apie nau-

geria žmogus kai kada. Ir pripylęs degtinės stikliuką pakišo skerdziumi.

— Gerk, dėde, ir nekreipk dėmesio į tėvo kalbą. Žinai, jis mėgstas pabarti kitus.

— Aš, vaikeli, nuo mažų dienų esu pripratęs, kad mane bartų. Bet aš linksmas žmogus ir rūšios kalbos nevingiu. Geriau mane labiau pavyks, negu barimu. Paėmęs stikliuką kairėn rankon, dešine persižegnojo.

Vardan Dievo Tėvo ir Sūnaus ir Dvasios Šventosios. Amen. Dievui garbėn, man ir geriems žmonėms sveikaton.

Ir išgėrė vienu matu iki dugno. Išgėręs, atsilaužė baltos duonos karnelį, užkando ir nusišluostė lūpas rankove.

— Kaip tau ne gėda Dievą niekinti! — subarė jį vėl senas vyras.

— Žmogau, persižegnok! — nusistebėjo skerdzius. — Argi aš Jį niekinu?

— Žinoma, niekini, minėdamas Jo šventą vardą prie stikliuko.

— Aš visur ir visuomet Jį miniu ir garbinu, ir valgydamas, ir gerdamas, ir darbą

dirbdamas, ir gyvulėlius ganydamas. Geri žmonės seniau, kai dar aš buvau jaunas, man sakydavo, kad tau reikia daryti, visur ir visuomet Dievulio vardas minėti.

— Nežinau, vaikeli. Manau, kad gal šimtas yra. Yra šimtas, ir gal net su uodega.

— Kaip galima savo metų nežinoti? Nesuprantu, dėduli, — paabejojo bernas.

— Argi atsiminsi, vaikeli. Aš metams jau seniai skaičių pamiršau. Kol dar mano vienamžiai gyvi buvo, kiti už mane mano metus skaičydavo, bet kai paskutinis jų, tavo senelis, mirė, ir aš ir žmonės užmiršo, kiek man yra metų. Nebebuvo, kas juos skaičytų. Tik vienas Dievas nūnai jų skaičių žino.

— Vai, ar tik vienas Dievas žino... — susuržėjo senas

Kukis. Skerdžius atidžiai, ilgą žvilgsniu, kažkaip iš paniūrų į jį pasižiūrėjo ir su jam neįprastu rimtumu tarė:

— Nekalbėtai, seni, kame nieko nenusimanai...

Senas ūkininkas nuleido akis ir nieko neatsakė, tik kažką tyliai sau po nosimi sumurmėjo. Bernas neramiškai pažvelgė į tėvą.

Kurį laiką visi tylėjo. Buvu nejučia, matyti, senas Kukis pakietė kažkokį opų, o gal net skaudų klausimą.

— Gal išgersi dar vieną stikliuką, dėdule? — ir įpylęs degtinės bernas pastūmėjo stikliuką arčiau į skerdziumi.

— Išgersiu dar, vaikeli, išgersiu Dievui garbėn ir tau sveikaton. Sveikas būk, berneli! — užgėrė ir berną skerdzius.

Išgėręs vienu matu iki dugno, skerdzius dabar patysai pripylė naujai stikliuką ir padavė bernui į rankas.

— Gerk, berneli, kad sveikas būtai!

Atsigręžęs baltos duonos karnelį ir įsidėjo burnon.

Kai bernas išgėrė irgi iki dugno, pripylė naujai ir pastūmėjo stiklį tėvo link.

LINKSMOS IR LIŪDNOS ŠYPSENOS

Atrodo, kad rusų pavergtuose kraštuose žmogui, kuris turi bent šiek tiek sveikos nuovokos ir myli kvėpuoti laisvu oru, yra visiškai nebepakenčiama bolševikų atnešta "demokratija".

Tuo tarpu bepročiams bolševikų tikslai bei priemonės itin prie širdies ir jie (bepročiai) tam pritaria visomis keturiomis...

Pav., rusų zonos berlyniečiai, sėdėdamas rūsyje, su dideliu susidomėjimu skaito apie rusės Kosenkinos šuolį iš trečio aukšto pro langą, kad išsivaduoję iš New Yorko sovietų konsulato nelaisvės, ir taria:

— Ta moteris turėjo laimės. Kaip manot, kiek tūkstančių ir dar tūkstančių šoktų pas mus pro langus. Bet gi šok tu iš rūsiu.

Juokai juokais, tačiau toje pačioje rusų okupuotoje Vokietijoje dedasi ir rimtesni dalykėliai...

Mažas pavyzdėlis. Kaip žinome, prieš kiek laiko Paryžiuje įvyko "taikos kongresas", kurį dirigavo Kremliaus šešėliai. Tame "kongrese", kaip apskelbė komu-

nistai, dalyvavo daug "intelektualų"...

"Taikos kongreso" pasisekimas toks milžiniškas buvo, kad pirmieji pasiskubino pritari kongrese nedalyvavę 500 (žodžiais: penki šimtai) įžymių... (intelektualų) Leipcigo — Doescho psichiatrinės ligoninės bepročių!!!

Jie vienbalsiai pareiškė stovį už Paryžiaus "taikos kongreso" nutarimus ir iškilmingai pasižadėjo kovoti už pasaulio taiką...

Peršasi išvada, jog pasaulio taikai pasiūna vadovauti bepročiai, ir jie nori iškūsti laisvą žmogų aprengti savais (bepročių) marškiniais...

Anomis laisvės dienomis kažkur apie Tauragę, berods Vainute, garsėjo stebuklingas medicinos (ir svetimo pinigų) atstovas, kuris "gebėdavo" nuplikusį (tikslai vyrišką) pakaušį atželdinti puikiomis garbanomis, nors paties "daktaro" plikė blizgėjo, tarsi pasiturinčios ūkininkės keptuvė...

Arba, vienu laiku Paryžius buvo tapęs senų žmonių svajone, kur 100 metų "mergi-

NEVELUOKITE IŠRAŠYTI GARANTIJAS

BALFo Pirmininkas Kun. Dr. J. B. Končius ir reikalauja vedėjas P. Minkūnas š. m. spalio 6 d. lankėsi Washingtone, kur dalyvavo Imigracijos ir Naturalizacijos Komisionieriaus sušauktame susauktame posėdyje, kuriame buvo aiškiniami užstatų klausimai.

Po to BALF-o Pirmininkas kalbėjosi su D.P. Komisionierium O'Connor, iš kurio patyrė, kad dar yra laisvų vietų tremtiniams atsikviesti apie 15,000. Visos tautybės labai skuba rašyti garantijas ir neužilgo visos vietos bus užimtose. Neatsilikime ir mes lietuviai,

nes dar yra 5-6 tūkstančiai tremtinių, kurie laukia iš amerikiečių darbo ir buto garantijų. Išnaudokime geriausią progą, kol dar veikia D.P. įstatymas ir kelionė laivu valdžios apmokama. Garantijoms blankus ir informacijas mielai išsiunčia:

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.

105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

KILNUS BUDAS REISKIASI KILNAIS DARBIAIS; NIEKAS NEISDUODA ZMOGAUS DAUGIAU, KAIP JO ELGESYS. Spencer.

— Išgertai ir tu dabar, tėvuli!...

— Bet senis tik ranka pamuoja.

— Geriau jau, pakaks... Skerdžius nusijuokė.

— Neragink, berneli: tavo tėvas negeris iš stikliuko, iš kurio raganius gėrė. O dabar, jaunasai berneli, ačiū tau už vaišes! Aš tavo gerus širdies nepamiršiu. Neabejok, senas Gugis dar tau ne kartą geruoju atsilygins. Neduos tėvui nuskriausti nei tavęs, nei Verutės.

— Ir užsimovęs giliai ant galvos kepurę išėjo, svyrudamas į visas šalis.

— Tėvuli, kam be reikalo niekus kalbi ir veltui erzini skerdziumi? Suries kada tave, kaip alkūnę...

— Kaip Dievas panorės. Be Jo valios nei raganius man nieko nepadarys.

— Visgi geriau neerzinti jo. Maža, kas gali žmogų ištikti.

— E, — numojo senis ranka: — ką ten kiekvieno kvailio bijosi! Mokėk, sūneli, važiuosime namo. Matai, temsta jau...

Užsimokėjo ir išėjo...

na ar vaikas" galėjo atsijauninti iki 18 metų...

Tačiau dauguma tuo jaunystės receptu bijojo susigundyti, nes pikti liežuviai malė, kad tokiems pacientams įmontuojamos Afrikos arba Brazilijos kilmės beždžionių liaukos...

Bet dabartiniame atomo amžiuje atsiranda žmonių, kurie vietoj atsijauninti, — nori pasisendinti...

Neseniai Maskvos radijas pasigyrė, kad Rusijoje gyvena 29.000 šimtamečiai žmonės, o prie tų tūkstančių senių elgetynų nori prisijungti ir patsai ponas generalissimus Stalinas!

Gerai informuotas Šveicarijos laikraštis "Die Weltwoche" suteikia įdomių žinių, kokiomis priemonėmis Stalinas tikisi sulaukti 100 m.

Stalinas, kuris šį rudenį sulauks 70 metų, labai susirūpinęs savo sveikata. Jau 1937 m. prof. Bogomolecas buvo išsiustas į Rusijos pietus, kur su viršum 4000 žmonių buvo pasiekę 100 metų. Konstatuota, kad žmogus pasenstas todėl, jog nusidėvi jo kraujo apytakos sistema. Vienintelis vaistas — serumas iš žmogaus kau-

lų smegenų, ištirpų arklio kraujuje. Smegenys turi būti paimtos ne vėliau dešimties valandų po žmogaus mirties. Minimų vaistų gamybai Maskvoje įsikūrė didelė laboratorija, kurią vėliau perkėlė į Kijevą. Kelių metų bėgyje padarė eksperimentus su daugiau negu 10,000 žmonių, ir pasekmės buvusios geros. Nuo 1945 metų Stalinas reguliariai gauna šiu vaistų injekcijas ir, kaip pasakoja, jaučiasi kuo puikiausiai.

Jeigu taip, tai Stalinas gyvena ne 100, bet 30.000.000 metų, nes koncentracijos stovyklose turi apie 30.000.000 vergų — smegenų, kraujo ir gyvybės "donorų"!

AL. KĖDAINIS

V. KRĖVĖ

RAGANIUS

Prieškarinių laikų sodžiaus gyvenimo šešėliai Spaudos Fondo premijuotas veikalas

III.

Taip ir nepatikėjo vyrai, kad skerdzius esama raganius! Vienas kitas net vos nesusipešė su moterimis, kai jų kalbas begirdėdamas pa juokdavo jas ar rimtai joms prieštaraujavo...

KUGIS IR GUGIS

I.

— Dėde, eik čionai, pas mus: pavaišinsiu tave. Kaip matau, tu savo išdinę esi jau ištuštines.

— Ištuštinau, vaikeli, iki paskutinio skatikio ištuštinau, — atsakė senis, prieidamas į stalą, už kurio sėdėjo užkalbinęs jį bernas. — Ką vasarą, karvelės beganydamas, uždirbau, visa nūnai pragėriau, iki paskutinio skatikėlio atidaviau Calkei.

— Ir tu nesigėdini, seni, girtuokliauti! Pagalvotai geriau apie mirtį, ne apie stiklinę. Tavo amžiu labiau atitiktų... — subarė jį senyvas vyras, greta berno sėdįs,

matyti, jo tėvas.

— Ką aš turiu apie ją galvoti, kad ji apie mane vis tiek pagalvos, kai ateis metas. Ne nūnai, tai rytoj teks jai manim susirūpinti, ir man apie ją negalvojus.

— Tai bent apie Dievą pamanytai! Tokis amžius, o elgiesi, kaip jaunas vaikas.

— Aš Dievulio Aukščiausio niekadęs nepamirštu. Išgeriu stiklį ir Dievulį pagarbinu, kad suteikė savo malonėje man progos pasilinksmiti.

— Geras garbinimas — su stikliuku! Ką tau kunigas pasakys?

— Ką jis man turi sakyti, jei aš jo nesiklausiu! Aš jau buvau suaugęs vyras, kai jis dar be kelnų bėginėjo, tai ką jis man gali pasakyti dabar.

— Gana, tėve! — nusigrėžė bernas į senį, kuris barė skerdziumi: — Ką tu jį bari, kad jis tau pikto nedaro. Didelis čia daiktas, kad iš-

II.

Yra Dainavos šaly nedidelis kaimelis, apie kurį ne daug kas yra girdėjęs. Taisai kaimelis vadinasi Ramūnai. Jis tarp girių tarpukalnėse pasislėpęs. Keliai į jį smėliuoti, jog jais nei pėsčias prieisi, nei važiuotas prisikaisi. Laukų ten žmonės turi daug, bet žemė menkutė, daugiausia smėlynai, todėl josios didesnė pusė nebedirbama, dirvonuoja, skujynais apaugusi.

Gyveno tame kaime du garsūs tarp sąvųjų vyrai Jonas Kukis ir Kazys Gugis.

Pirmasis buvo turtingesnis ūkininkas, doras darbušius ir dievobaimingas žmogus, todėl buvo visų gerbiabas vyras. Antrasis buvo vargšas žmogelis, neturėjo nei ūkio, nei žmonos, nei vaiku, gyveno vienui vienas, kaip pirštas, dūminėje trobelėje su mažučiais langeliais. Didesnė jų dalis buvo skalomis užtaisyta, nes stiklai jau seniai buvo išbyrėję. Pati trobelė buvo mažutė, žemutė, pakrypusi, ramsčiais parenta; stogas samantotas, kupstais suaugęs vietomis visai kiauras.

KUR VISKAS PAREMTA MELU

(Raudonarmiečio atsiminimai)

Kuomet 1920 metais Sovietų Rusija padarė taiką su

Pabaltijo valstybėmis,

sulig taikos sutarties, šiu šalių piliečiai turėjo būti atleisti iš Raud. Armijos, bet iki karo pabaigos nei vienas nepavyko išsilaikinti. Sovietų valdžia ir čia padarė "mulą"...

Iš vakarų fronto visus lietuvius, latvius, net lenkus ir bielorusus (baltgudžius), (Rusams būdavo galvosūkis su šitomis tautybėmis, nes jie užrašydami žymėjo tikybą, ir jeigu esi katalikų tikybos, tai "poliak"). Tokiu būdu mūsų įvairių tautų mišinys važiuavo Maskvon. Buvome susirūpinę. Nežinojome, dėl ko mus pašaukė iš fronto ir kur veža. Dar ir mūsų lydimieji dokumentai buvo uždirpti voke su užrašu: "Sekretno" (Slaptai). Maskvoje buvome patalpinti Spassko kareivinėse prie Sucharevkos turgavietės, ir ten pat komisarų klausinėjome, dėl ko mus čia atsiuntė, tai jie sakė, kad ir jie nieko nežina. Ten kurį laiką (gal porą mėnesių — gerai nepamenu) mus palaikė, išsiuntė į pietus, į Kaukazo frontą. Dar iš Maskvos išlydint, vienas komisarų išdrožė prakalbą — pagyrė, kad "savanoriškai" važiuojame į frontą, dar su orkestru ir į stotį palydėjo... Atsidūrėme Rostove prie Dono.

Vėliau sužinojė, kad buvo paskelbtas "Revvoensoveto" įsakymas, sulig kuriu visi

Lietuvos ir Latvijos

piliečiai privalo būti paliuosuoti iš Raud. Armijos. Davėme prašymus... Mūsų prašymai apeidavo visus štabus; grįždavo išpašyti rezolucijomis ir galutinai reikalavokio nors dokumento, pav.:

ŠVENTIEJI METAI

Visi rengiasi su džiaugsmu sutikti Šventuosius Metus. Pirmame sąraše skaitome: 4 grupės iš Argentinos; 1 iš Australijos; 69 iš Austrijos; 21 iš Belgijos; 2 iš Kanados; 1 iš Kubos; 6 iš Danijos; 110 iš Prancūzijos; 2 iš Rodi; 7 iš Anglijos; 7 iš Irlandijos; 3 iš Luksemburgo; 1 iš Norvegijos; 9 iš Olandijos; 1 iš Peru; 18 iš Ispanijos; 4 iš Amerikos; 12 iš Šveicarijos; 1 iš Tanganikos; 1 iš Ugandos (Afrika); 1 iš Uruguay.

Visose bažnyčiose yra leista kalbėti Šventųjų Metų malda.

Tūkstančiai atvyks ir iš anapus geležinės uždangos.

KIEKVIENAS LIETUVIS SKAITO

Vienintėli Pasaulio Lietuvių Kultūros Žurnalą —

A I D U S

Nuo 1949 metų spalio 4 d. mėnesinį kultūros žurnalą

A I D U S

perėmė leisti

Lietuvos Pranciškonai Amerikoje

AIDAI yra vienintėlis mėnesinis mokslo, literatūros bei meno ir visuomeninio gyvenimo žurnalas

AIDAI žadins tautinės kultūros kūrybą ir skelbs jos laimėjimus

AIDAI burs aplink save visas mūsų tautos intelektualines, menines ir religines pajėgas

AIDAI iki Naujų Metų bus leidžiami Vokietijoje, nuo 1950 m. sausio 1 d. — Jungtinėse Amerikos Valstybėse

AIDUS redaguos redakcinis kolektyvas, sudarytas iš žymių lietuvių mokslininkų, rašytojų ir kitų kultūrininkų. Vyriausiasis redaktorius — rašytojas Antanas Valčiulaitis.

AIDU prenumerata metams: Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Pietų Amerikoje, Meksikoje ir Ispanijoje — \$5.00; Kanadoje — \$5.50; kituose kraštuose — \$6.00. Atskiras numeris JAV — 50 c., kituose kraštuose 55 c.

AIDU redakcija: A. Valčiulaitis, 2087 N. Main Ave. Scranton 8, Pa.

AIDU administracija: AIDAI, Kennebunk Port, Maine, Tel. 5.

suotas visiškai iš karo tarnybos", gi šis paleidimas "neribotam laikui" mums sukėlė abejones, ar galėsime išvykti iš Rusijos.

Aš sumaniau nueiti "Darbininkų ir valstiečių Inspekcijon" (Skundų Biūras, priekaukazo fronto štabo Rostove, ir pasiteirauti apie šį reikalą. Kuomet įstaigos viršininkui išdėsciau padėti, jis klausia: "Kas jums sakė, kad būsite paliuosotas iš tarnybos?" Aš jam atsakiau, kad kuopos raštinėje gaminami dokumentai, senesni

BAIGIAMA IŠNAIKINTI LATVIŲ TAUTA

Teliko vos 800.000 latvių. Tauta nusivylusi vakarais

Telkiami rusų kariuomenė

Latvių tremtinių laikraštis "Latvija" skelbia neseniai gautą iš Latvijos vieną laišką, kuris per partizanų rankas pateko į Vakarus, todėl aprašomų faktų tikrumas netenka abejoti. Laiškas rašytas š. m. birželio mėn. iš Vidžemės, o kaip jau žinome, čia šiais metais pavasarį įvyko labai dideli trėmimai į Sibirą. Kai kurias charakteringas laiško vietas paduodame mūsų skaitytojams.

"Jau metai laiko praėjo, kai aš gavau tavo laišką ir tik dabar teatsakau. Mat, aš dar iki šiol norėjau gyventi... Gi pas mus, jeigu kas gauna laišką iš užsienio, patenka į prekinį vagoną, o iš čia jau į Sibirą ar Kaukazą. Daugelis vien dėl to ten nuvyko ir dar daugelis nuvyks. Ką mes galime padaryti? Šiandien jau taip yra. Turime laikyti sukaudę dantis.

Palengva apsiplatome su savo likimu ir nustojomė laukti pagalbos iš anglių ar amerikiečių, nes esame jais labai apsiavylę

Daugelis mūsų tautiečių jau sutinka su dabartiniu likimu, tačiau vis dar yra to-

kių, kurie pasirenka laisvą gyvenimą miške. Tačiau ir ten anksčiau ar vėliau suranda juos MVD šunu ar blogų žmonių dėka. Toks jau mūsų gyvenimas šiandieną, toks bus ir rytoj. Taisgi tu gali būti laimingas, galėdamas dar ten gyventi ir dirbti, kad ir anglių ar geležies kasyklose.

Tavo keturi draugai 1946 metais buvo sušaudyti. Vienas blogos valios žmogus išdavė juos raudonarmiečiams, girdi, jie eina su partizanais. Tu pažinojai puikią mergaitę S. iš gimnazijos laiku. Ji drauge su daugeliu kitų latvių tapo raudonarmiečių auka: jos visos išprievertautos. Kiekviena jų turėjo patenkinti 12-kos mongolų ar rusų reikalavimus. Po to S. dingo ir po kiek laiko buvo rasta negyva kabinėse: ji nusizudė. Daugelis latvių moterų, kurios nemėgo rusų daugiau už viską pasaulyje, šandien augina jų vaikus. Rusai nušovė jų tėvus, brolius, vyrus ir kitus artimuosius.

Tavo žmoną suėmė MVD po to, kai ji atsisakė patenkinti jų gyvuliškas užgaidas. Kartą ji parašė iš N. miesto Sibire trumpą laišką savo tėvyneje likusiai motinai, kuriame nė žodžio neužsimena apie gyvenimą ir darbą.

Čia nebėra daugelio iš mūsų draugų. Jų vietas užėmė rusai, kurie viską vagia

metai jau leidžiami, už keleto dienų bus liuosuojami mano metai. "Ne pravda!" — man atsakė viršininkas. "Mes esame fronto štabo įstaiga ir nieko apie tai nežinome... Neklausyk "tovarišč" — tai buvo provokacija". Aš apsisukęs išėjau. Už trijų dienų buvau paliuosotas iš karinės tarnybos. Norėjau nueiti į tą pačią įstaigą ir paklausti: "O ką... ar ne tiesą sakiau?", bet pabijojau, kad neįmestų į "katalašką", tuomet būtų blogiau.

ir skundžia latvius bolševikams. Šiam reikalui laisva vaikšto ir dalis vokiečių belaisvių. Šie dirba prie geležinkelio darbų. Iš ūkininkų prašo duonos ir šiaip ko valgyti. Gavę apie savo geradarius tuojau praneša MVD. Pereitą pavasarį aš buvau Rygoje, bet dabar nežaliu ten nuvykti, nes kiekvienai kelionai reikalingas specialus leidimas, o man jį gauti neįmanoma. Ryga tebėra sugriauta ir labai neįvairi. Žmonės gatvėse vaikšto be vilties ir ūpo, visi nuleidę galvas. Kirchenšteinas (Latvijos Paleckis. Red.) jau pranyko, o su juo ir daugelis kitų iš "viršūnių".

Nežinau, ar aš galėsiu tau šį laišką išsiųsti, nors ir turiu tam reikalui vieną kelialį: mūsiškiai, kurie gyvena miškuose, sučina su lietuviais ir lenkais.

Dažnai iš SSSR atvyksta naujų kariuomenės dalinių ir ginklų ešalonai. Vėždas panašiai, kaip 1941 metų pavasarį. Atrodo, kad gali kilti karas. Kuršių krašte ir Žemgalėje yra daugiausia karių ir rusų civilių. Ir vokiečių belaisvių skaičius čia yra padidėjęs.

Jūs latviai, kurie šiuo metu esate laisvame pasaulyje, turite visomis įformomis laikytis, žinodami, kad tėvyneje beliko nedaugiau, kaip 300.000 latvių".

"Latvija" — "Lietuvis"

MISIŲ SEKMADIENIS

Dvi yra didžiausios pareigos, kurias Dievas paskyrė žmogui.

Pasakoja Šv. Raštas, kad Dievas, sutvėręs pirmąją porą-Adamą ir Ievą, juos palaimino, sakydamas: "aukite ir dauginkitės: pripildykite ir užgyvenkite žemę". Ir žmonės dauginosi, užvaldydami gamtos jėgas, panaudodami savo naudai.

Prieš du tūkstančių metų Kristus, atlikęs Atpirkimo darbą, davė iškilmingą įsakymą Apaštalams: "Eikite, skelbkite Dievo žodį visoms tautoms, pakeiskite pasaulį. Evangelijos jėga, pripildykite žemę krikščionimis". Nuo tos dienos be sustojimo skelbiama Evangelija visam pasauliui.

Kiekvienne amžiuje atsirado ir atsiranda misionierių, pasiųstųjų žmonių, kurie, klausydami Kristaus įsakymo "eikite", palieka šeimą ir tėvyne ir iškeliuoja

į platų pasaulį, į svetimus kraštus. Jie, teisėto Bažnyčios autoriteto pasiūti, savo pamokslais ir galestiniais darbais atvedė milijonus pagonių prie Kristaus, įsteigdami kiekviename žemės kampelyje Katalikų Bažnyčią.

Kokius nuostabius darbus atliko misionieriai Indijoje ir Kinijoje, nežiūrint anų tautų atkaklumo. Daugelis jų mirė, praliedami kraują, nusipeldydami kankinio vainiką. Jų tuštumas užpildė kiti savanoriai.

Tėvas Jonas iš Monte Corvino, Pranciškonas, 1288 m. nuvyko į Kiniją ir ten, tapes artimų karaliaus Cublai Can draugu, išvertė Evangeliją ir Psalmes į kinų kalbą. Popiežius jį pakėlė į Vyskupus. Kristoforui Kolumbui atrodus Ameriką, tuojau atvyko Tėvai Pranciškonai, įsteigdami Misijas Californijoje. Šiandien katalikų misijo-

AR MES IŠLIKSIME TVIRTI?

(ISPŪDŽIŲ REPORTAŽAS IŠ ANGLIJOS)

RAŠO BAL. BRAZDŽIONIS

Tremtis ne vieną išverčia iš tiesaus kelio. Sunku juo yra keliauti, kaip to reikalauja tautiškas, Tėvynės meilė. Dar skaudžiau esti tokiam tremtiniui ar išeiviui, kuriam diena iš dienos stovi artimųjų bausis likimas. Pamažu imama pesimizmo nuodų dozė. Žmogui atrodo kitas žmogus, artimas nebesukalbamas, nes vien tik žiaurios, nykios mintys supa ilgesio idilijom, galėsčio ašarom, o džiaugsmo natūralaus nesimato. Veiklos taip pat. Nuotaika esti prisilėgta. Tokioje atmosferoje tremtinys žymiai greičiau lūžta, negu išeivis laisva valia iškelia iš savo krašto, sau laimės ieškoti. Ir dar tokiam išeiviui, susiradus svetur, nors pradžioje sunki, bet vėliau gerėjanti pragyvenimo būkle, liejasi Tėvynės meilė nemaži visuose žingsniuose. Tai mes jaudinančiai stebime JAV, Kanados, Argentinos ir dailimi Anglijos išeivioj. Veikla žymi visose gyvenimo srityse! Tai ramstis ne tik tremtiniams, o ir kasdien šaukiančiam kruvinais atodūsiais Lietuvai. O dabar be galo svarbu, kad visos mūsų jėgos vieningai teplauktų savo tautos atgimimui. Ir tremtinys ir senas išeivis tešaukia pasauliui šiuos Maironio žodžius:

O, Laikas jau keltis, šalie Lietuvos; Gana bus globėjų, ant tavo galvos, Kurie tavo turtais dalinasi!

Likimas lėmė tai mūsų Lietuvai amžinai kęsti priemus, žiaurumus ir terorizaciją. Bet lietuvis matė didžiules armijas, jėgas, jis nepasidavė ir nepasiduoda, nes jo širdyje stūkso kovos dvasia, neblaškoma jokių adurų siela.

Tenka stebėti lietuviškas gyvenimas Anglijos žemėje. Čia tokių širdžių, kurios kovos dvasia išgyvenus, yra keli tūkstančiai. Neblaškomy sielų, gal, mažiau. Nes kaip visur, taip ir čia gyve-

nimas palieka įvairius pėdsakus. Sunkumų ir sunkių valandų tenka pajusti ne vienam. Todėl, tarp šių gyvenimo slenkščių, kaip žengiamo per klūtis nuo tragiško sukūrio, nebežiūrima kas ateity bus.

Lietuviškos šeimos

Ne paslaptis, kad šis kraštas įsileisdamas tremtiniu: turėjo savo gudrius išskaitinimus. Pirmą, juos visus sumaišė į vieną košę, tarį kurios patekęs negali vienkito suprasti. Tokioje padėtyje buvo manyta, kad daugumas vyrų ar mergaičių ieškos aplinkumoje išeivies sukurti šeimas su vietiniais, įsikurti laisviau. Aiškiai yra taip pat matoma kad tas dalinai ir vyksta. Lietuviai vyrai, nors dauguma šaltai žiūri į šio krašto mergaites, pamažu apsi-pranta, nors žino, kad jos gali nesilaikyti doros įstatymų, šunį mylėti daugiau negu vyrą, daug skirti valandų kosmetikai. O žiūrėk apsi-suka galvos ir kuria šeimą. Truro stovykloje net 4 vedė, kitur dar daugiau. Tai kas tai priverčia? Atsakymas: lietuvių mažai... Nepriklausomoje Lietuvoje išaugęs jaunimas žino gerai, kad jis sukurdamas mišrią šeimą žūsta savo tautai! Tai kur tada kovos dvasia? Ei, brolyti, jei trokšti nenusidėti tautai, ieškok kelių ir būdų rasti sukurti šeimą lietuvišką. Pasauli daug lietuvių! O Lietuvaitės, ar jūs nusigrįšite, vietoje lietuviu imsite kitatautį, nes kartais sakot savas nebejudimus? Šimtą kartų geriau bus, jei sukursit lietuvišką šeimą laisva valia. Nesvarbu, kad turto nesimato, bet juk riša sielos galybė. Todėl lietuvi ir lietuvaite, esame laisvi, niekas kaip Tėvyneje už mongolų ar mongolės neverčia eiti ar vesti, o nusi-galėkime tik, kad nei lašas išneštas iš laisvos Lietuvos kraujo neištirptų svetimoje jūroje. Dažnai priminkim save, savo egzistenciją šioje mintyje:

Prel. Jono Balkūno Malda BALFo seime 1949 m. spalio 7 d.

Mes susirinkę Amerikos Lietuvių atstovai į Bendro Amerikos Lietuvių Salpos Fondo seimą stojame Tavo akyvaizdoje, Viešpatie Visagali Dieve, ir prašome Tave: lenk Tavo tiesai mūsų protus, Tavo gėriui —

se dirba 9 tūkstančiai kunigų, 6 tūkstančiai broliukų vienuolių, 20 tūkstančių vietinių žmonių, užsiimančių mokyti religiją dar nemokantiems, 15 tūkstančių serų vienuolių. Misionieriai stato bažnyčias, mokyklas, ligonines, prieglaudas.

Visi tikintieji privalo bendradarbiauti: malda ir pasiaukojimu, prašant misionieriams Dievo malonės; duodant pinigų, kad padėjus jiems įsikurti ir išsilaikyti. Padėti misijoms yra šventas, kilnus ir kultūringas darbas, už kurį Dievas atlygina šimteriopai.

Tėvas Barnabas

"Tegul mirga pasaulis! Tegul aistros meilinaisi, dainuoja, juokias ir vilioja. Mes turime pergalės kryžių ant krūtinių, o širdyje jo galybę" (EICHERT). Kad nepalikų gyvenimas tuščias, eškokime ir rasime.

Organizacinis veikumas

Nėra sąlygų lietuviams reikti. Nėra to, kas mūsų tautai nelaiminga tremtį užliuluotų. Vieni verkiame, kad kultūrinis bei religinis lietuvių gyvenimas šlubuoja, citi nepatenkinti tuomi, kas žalima esamos sąlygose, irėti leisti valandas pustušiai, nors žino, kad laikas — pinigai. Ir daug yra nenormalumų, nepasisekimų, nes viso to pasėkos parodo, jog tikrai vėjai blaško lietuviškas sielas, kaip rudeny pageltusius lapus. Kas gi čia dabar iširsiausia į sielų gelmes? Koks ežys su nenuovarama dilgo ne vieno dirgšnius? O, tai kantrybės gestų spindulėliai. Gera yra, kai organizacijos sutaria viena tarp kitos, laikosi tikros tolerancijos, bet baisiai nejuoku darosi, kai viena kitai nori primesti savo ideologijas. O yra ir nepartinė (Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjunga), kurioje turi teisę visi dalyvauti. Ne tik teisė, bet ir privole iš lietuviško principo. Tačiau jaja nepatenkinti, šmeižti, vidujinis griovimas, nesutarimai. Nesuprantama lygiai yra, kaip JAV spaudoje tūlas p. D. Aidokas niekina VLIK'o pirmininką, kad šis kaip dvasiškis netinka vadovaujamai rolei. Tai kur, kokie tinka? Duokit pavardes, o ne nesutarimus visuomenėje mėginkite ne kurstyti, — vienyti. Ir čia Anglijoj taip pat apibieriami veiklesni tautiečiai šmeižtais, o nepasiūloma viešai kandidatai, kurie galėtų rimtai veikti. Iš kur pasiūlys, kad jų nėra. Visi lietuviai esame patriotiniu atžvilgiu įpareigoti vienybėje prie vyriausio tikslo su galimomis įformomis — Lietuvos išlaisvinimo! Jei yra reikalas, mokėkime savy išsiaiškinti, demokratiškai nesikarščiuojant, išdiskutuoti, pasiūlyti. Kiekvienas žalingas šmeižtas ar griovimas sąmoningu būdu, kas daugumos yra pritarta, sulauks tinkamo teismo. Nemanymime, kad Vokietijoje ar kitur išgyventi ambicijai tarpusiuo nesutarimai teity neatsilieps. Bet gal yra ir klaidos. Mes žinom, kad mūsų priešai savo agentams irgi įsako griauti, versiti, niekinti, bet turim skirti kelus nuo grūdų. Komunizmai mums kasa duobę jau nuo 1919 metų, bet stenkimės jon niekada neįkristi visuose gyvenimo žingsniuose. Mes pasirinkome nusi-galėjimą, o ne mirtį. Kad visa tai išmokyti ir įprasti, reikia valios ir tiesiai matyti gyvenimo įvykius, kurie reiskiasi mummyse. Daugiau bendro susiklausymo, visus nereikšmingus dalykus padėkim į šalį.

SKAITYKIME

"LIETUVIŲ ŽINIAS"

Pittsburgho ir apylinkės Naujienos

IŠEIVI, LIETUVI!

Skaidus gyvenimo likimas lėmė lietuviui beširdišką gyvastės vagą, nuveddamas priešinga kryptimi. Reikėjo pasiduoti paskirties valiai, teko apleisti gimtąjį lizdėlį, apsistoti po svetimu dangumi.

Ne vienam išriedėjo gaili ašarėlė, atsisveikinant su taip miela savo šalele. Ne vienam skaudėjo širdį, paliekant gražiąją Lietuvos gamtą. Graudu darosi, prisiminus tą skaisčią praeitį: kiek dailių žiedų, žiedelių; balsų, balselių, plaukiančių iš jaunų krūtinų. O tos lietuvių artojų tyliuoju šventadienio vakaru! Kiek aukšinių svajonių, kiek jautrių širdžių! Kiek meno, kiek grožio! Kiek užburto laimės ir svajonių! Siela jau-tėsi laiminga kvėpiančiose tėviškės lankose.

Šiandien mes tik pasi-džiaugiamė lyg sapne; mį-timis nuskrendame į ginta-rų pajūrį, į savo gimtąjį kai-mą. Bet su daina mes ga-lime persikelti ir ištisas va-landas praleisti savo tėvy-nėje.

Kiekvienos tautos doras žmogus gerbia kas sava. Ir lietuvis brangins savo liau-

dies gražiausius meno pur-purėlius — mūsų motučių dainų skryneles. Ir mes čia Amerikoje įvertinsime savo bočių dvasios turtus, tradi-cijas, jas saugosime, ugdy-sime savo širdyse.

Didžiausią rolę lietuviška-me mene lošia liaudies dai-na. Daina mus pasitinka prie lopšio ir lydi iki karsto. Ji ištikimiausia mūsų gy-venimo draugė; ji puošia mūsų gyvenimą, ji saugo mus nuo daugelio blogybių, nes kas dainuoja, tas nieko blogo nemano. To siela pa-sineria skaisčių svajonių er-dvėse. Mūsų dainužė iš var-go nupinta ramina, gaivina ilgesių sielą, saldina karčias gyvenimo dienas.

"Nori pažinti tautą, pa-siklausyk jos dainų", saky-

davo kinų mokslininkas Konfucijus.

Daina geriausias sielos veidrodis. Vienintelis ir brangiausias mūsų dvasios turtas, kurio nepajėgia joks priešas iš mūsų širdžių iš-plėšti. Juo daugiau perse-kicija, tuo daugiau gema naujų dainos perlų.

Norėsi priminti visiems lietuviams be skirtumo, kad yra būtinas reikalas mums telktis į būrį, į meno an-samblius ir visiems kartu užtraukti galingą kovos dai-ną. Daina mus visais lai-kais stiprino, ugde mūmuse didvyrišką dvasią. Todėl dabartiniu momentu turime visi sukrusti.

Tad petyš į petį, na, vyrai kas gali už dainavos šalį! Su broliška nuotaika, tvirta vilties dvasia, užtikrinsime lietuvių egzistencijos rytojų.

J. Stankūnas

TRUMPOS ŽINUTĖS

Sunkiai serga J. Damb-lauskienė, gyvenanti 1924 Wharton A., S. S. Nuvežta į South Side ligoninę.

Jeronimas Brazauskas, gu-lėjęs South Side ligoninėje, parvežtas namo.

Spalio 17 d. mirė Jonas Gustaitis, 59 metų, gyvenęs

2013 Larkins Way. Laido-tuvės spalio 21 d. Pamaldos už jo vėlę Šv. Kazimiero baž-nyčioje.

Paliko liūdesyje: žmoną ir 5 sūnus, kurių vienas gyve-na Los Angeles, Calif.

South Side Vyčiai praeitą sekmadienį, spalio 16 d., tu-rėjo savo metinę card party Šv. Kazimiero mokyklos sa-lėje. Gauta \$130 pelno.

Edvardas Marculaitis, kur-is praeitais metais baigė kolegiją, studijuodamas biz-nį, dabar išvažiavo į Florida, kur mano praleisti visą ži-mą.

Juozo Petraičio žmona au-tomobilu išvažiavo į Florida pas savo vyrą. Jie manytų ten apsigyventi.

Katerina Jakelienė iš Es-plen paguldyta ligoninėje ir padaryta sunki operacija.

Antanas Jakelis rengiasi apsiusti, jau eina užsakai Šv. Vincento bažnyčioje.

Wilkinsburghe pas Mr. ir Mrs. Bimba praeitą sekma-dienį, spalio 16 d., įvyko gra-ži party. Buvo suvažiavę daug svečių. Visi, linksmai laiką praleidė ir puikiai pa-

sivaišinę, išsiskirstė paten-kinti namo.

Praeitą ketvirtadienį, spa-lio 13 d., įvyko Vyčių 19-tos kuopos susirinkimas, kurį atidarė pirm. St. Simonavi-čius. Protokolą perskaitė J. Valkauskaitė. Pranešimą iš įvykusių seimų Philadel-phijoj padarė kun. Barna-bas Mikalauskas, O.F.M. ir kun. J. Girdis.

Nuoširdų sveikinimo ir pa-sigerėjimo žodį tarė muzikas J. Stankūnas.

Po susirinkimo sekė links-moji dalis su lietuviškomis dainomis, grojant akordionu Vytautui Jucevičiui.

Mirė Jurgis Počiauskas. Pamaldos už jo vėlę atlaiky-tos Šv. Vincento bažnyčioje, palaidotas Šv. Marijos ka-pinėse.

Frank Marchukonis rašo iš Šv. Vincento Seminarijos, kad šimet 26 nauji studentai įstojo į seminariją. Dvigu-bai daugiau, negu praeitais metais.

BRADDOCK, PA.

Pereitą sekmadienį, spa-lio 16 d., Šv. Izidoriaus pa-rapijoje įvyko Šv. Petro ir Povilo draugijos susirinki-mas. Pasitarta einamaisiais reikalais.

Šv. Pranciškaus Trečiojo Ordino nariai turėjo konfe-renciją.

Anėlė Vinčūnienė sunkiai serga po operacijos.

Visų dėmesiiui

Šį penktadienį, spalio 21 d. 8 val. vakare, Lietuvių Pi-liečių salėje, 1723 Jane St., South Side, įvyksta dainų,

EAST VANDERGRIFT, PA.

Viktoras Černauskas ir Gertruda (Wieckowski) su-silaukė pirmgimio — duk-relės.

Spalio 8 d. Harry ir Pauli-ne Yakulis Alleghany Val-ley ligoninėje susilaukė pir-mgimio sūnaus.

Mrs. Elizabeth Martuzas paguldyta Alleghany Gene-ral ligoninėje, N. S. Pitts-burgh, operacijai.

Helenos Vidunaitės su Ferdinandu Zaccagnini eina užsakai Šv. Kazimiero baž-nyčioje.

HOMESTEAD

Spalio 5 d., trečiadienį, įvyko Altoriaus draugijos gausus susirinkimas. Ap-svarstyta aktualių klausimų. Nutarta ypač stropiai ruoštis draugijos metinei Card Party, kuris įvyks lap-kričio 6 d., sekmadienį, 7:30 val. Visos narės pažadėjo ta proga atnešti savo rankomis padarytų rankdarbių ir ska-nių lietuviškų valgių. Mrs. Regina Petraitienė aukojo didelę kaldrą, Mrs. Ona Ven-sevičienė — savo rankomis padarytą didelę staltiesę.

Į komisiją išrinktos se-kančios: Izabelė Puskunigie-nė, Agnes Kaselionienė, Nel-lie Millerienė, Ieva Monke-lienė, Teofilė Duvidauskie-nė, Ona Gudukienė, Marcėlė Grėbliūnienė. Prie valgių gaminimo: Marė Dimšienė, Marė Kudienė, Veronika Linkevičienė, Rožė Kaselio-nienė, Agota Barauskienė ir Justina Bucevičienė.

Atnaujino įsirašymą į L. R. K. Federaciją ir išrinktos atstovės į Pittsburgho Fede-racijos apskritį: Teofilė Da-vidauskienė, Marcėlė Grėb-liūnienė, Agnes Kaselionie-nė, Nellie Millerienė ir Iza-bėlė Puskunigienė.

Į Altoriaus d-ją įsirašė naujos narės: Marė Muzike-vičienė ir Angela M. Benjes-kienė.

Šio vakaro šeiminkės buvo: Marė Dimšienė ir Ma-rė Kudienė. Sekančiame susirinkime patarnaus: Iza-bėlė Puskunigienė ir Nellie Millerienė.

šokių ir dramos mėgėjų su-sirinkimas.

Kviečiame atsilankyti vi-sus be skirtumo mylinčius dainą ir meną.

Iniciatoriai

Spalio 12 d., trečiadienį, įvyko seserų rėmėjų susirin-kimas, tikslu sustiprinti vei-kimą. Dalyvavo labai gra-žus moterų būrelis.

Išrinkta nauja valdyba: pirm. Izabelė Puskunigienė, sekr. Nellie Millerienė, išd. Agnes Kaselionienė.

Susirinkimai įvyks kiek-vieno mėnesio antrą trečia-dienį, parapijos svetainėje, 7:30 val. vakare.

Po susirinkimo buvo kor-tų lošimas. Narės paten-kintos išsiskirstė namo.

Teofilė Davidauskienė, uo-li veikėja ir rėmėja, buvo iš-vykusi kaip delegatė į Chi-cagą dalyvauti bankiete, su-ruoštame seselių Pranciški-ečių naudai.

Agnes Kaselionienė ir jos motina Rožė išvažiavo į gi-minių vestuves, kurios įvyks-ta šį trečiadienį, spalio 19 d., Mt. Carmel, Pa.

Jonas Sabo ir jo žmona Aldona Suvalskytė susilau-kė dvinukų: sūnaus ir duk-

relės. Praeitą sekmadienį klebonas kun. E. Vasiliaus-kas pakrikštijo berniuką vardu Povilas, mergytę var-du Ona.

Naujas pastatas

Prieš dvejus metus prie Šv. Kazimiero mokyklos bu-vo nupirkti seni namai kie-mui padidinti. Dabar tie namai nugriauti ir padary-ta graži aikštelė, ant kurios artimoje ateityje bus stato-mi namai. Tame pastate bus įrengta moderniška sporto salė žaisti krepšiniui (basketball). Be to, 6 kam-bariai aukštesniajai mokyk-lai ir atitinkami kambariai vaikų darželiui.

Greitu laiku prasidės va-jus statybos fondui sukelti. Jei bus surinkta reikiama suma pinigų, tai sekantį pa-vasarį prasidės statyba.

Klebonas kun. M. Kazėnas labai susirūpinęs tų taip gražių ir reikalingų namų pastatymui. Šis reikalas ne-mažiau turėtų rūpėti ir jau-nimui, kuriam toji moder-niška salė bus naudinga ir reikalinga.

"LIETUVIŲ ŽINIŲ" RĖMĖJAI

Stereotypo fondui aukojo:

Mr. Edward A. Schultz, att'y \$10.00.

Nuoširdus ačiū

STEREOTYPO FONDAS

"Lietuvių Žinios" tobulėdamos, negali apseiti be ma-šinos, reikalingos paveikslams daryti. Matote, malonūs skaitytojai, kad laikraštis be jokio paveikslėlio yra labai liūdnas. Visai kitoks būtų su paveikslais ir vaizdeliais.

Kreipiamės į gerbiamus "Lietuvių Žinių" skaitytojus ir visus mūsų rėmėjus nepamiršti Stereotypo fondo, prie kiekvienos progos atsisti didesnę ar mažesnę auką tam svarbiam tikslui.

Aukoti Stereotypo Fondui reiškia remti ir palaikyti savąją lietuvišką spaudą.

Ši mašina kainuoja \$300.

Šiuomi siunčiu \$ ..... auką Stereotypo Fondui.

Vardas-pavardė .....
Adresas .....
Miestas ..... Valstija .....

Nukirpę šį kuponą draug su auką prašome siūsti:

"LIETUVIŲ ŽINIŲ" STEREOTYPO FONDAS
2211 Sarah Street Pittsburgh 3, Pa.

C. K. PIKIEL

General Insurance Notary Public
Marriage Licenses Auto Licenses

Business ir rok

WE SPECIALIZE IN

121 So. 22nd St. ...
S. S. PITTSBURGH
Phone ...

JOHN'S MEAT MARKET

A FINE SELECTION OF HIGH QUALITY IS PARTICULARLY HANDLED

Homestead 2588

1601 McClure Street Homestead, Pa.

A. L. WENSLOVAS

LIETUVIS GRABORIUS LAISNIUOTAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Nauja moderniška koplyčia dykal visiems. Kreipdamiesi į mus turėsite mandagų ir sąžiningą patarnavimą

Tel. HEMLOCK 0203

2128 Carson Street S. S., Pittsburgh, Pa.

KRAUS

THE JEWELER

V. J. KRAUZYLS, Savininkas

1816 Carson Street

PITTSBURGH 3, PA.
Everglade 4850

Phone HOMestead 3169

Night Service HO. 5575-R

HOMESTEAD MAYTAG STORE

ALL MAKES OF WASHERS AND VACUUM SWEEPERS
Motors -- Radios -- Refrigerators -- Belts and Brushes
To Fit All Motors

PARTS and REPAIRS—ALL WORK GUARANTEED

602 Amity Street Homestead, Pa.

Atvykę į South Side—

Visuomet atsilankykite į

FLORENT RODGERS CAFE

136 South 21st Street -- Pittsburgh 3, Pa.

Malonesnės vietos niekur nėra. Turime lengvų užkandžių ir visokių gėrimų.

Iron City Clock Hospital

JOHN KAMARAUSKAS
Lietuvis laikrodininkas

—Expert Repairers—

CLOCKS—WATCHES—JEWELRY

2120 Forbes St., Pittsburgh, Pa.

Tel.: AT. 7399

Phone, FEderal 1622

HASER

Funeral Home

AMBULANCE SERVICE

Mes esame dėkingi už jūsų biznį

512 Chartiers Avenue
McKEES ROCKS, PA.

NEDORAS BAŽNYČIOS TARNAS

Aleksis, bolševikiškos bažnyčios patriarchas ir raudonosios laisvės garbintojas, taip kalbėjo į savo tikinčiųjų Maskvoje: "Su žmogumi protingu kaip Stalinas, visos Rusijos vadu, turime susukti: tebūnie palaimintas jo vardas per amžių amžius!"

Kvailas Kremliaus tarnas užmiršo, kad ši liturginė invokacija yra skirta tik Dievui. Pikžodžiauja nežinodamas.

KRIZĖS MORALĖ

Prancūzijos valdžios krizė yra demagoginė, partinis susikirtimas dėl išskaičiavimo. Ši demokratinė krizė paličia visą vakarų Europą. Sugebėjimas ar nesugebėjimas valdyti Prancūziją pagal parlamentarius ar liberalinius metodus yra tai, kas nustatys ne tik Prancūzijos politinį režimą, bet ir viso vakarų pasaulio.

VATIKANAS PATENKINTAS AUSTRIJOS RINKIMAI

Vatikanas. — "Osservatore Romano", Šv. Sosto laikraštis, rašydamas apie įvy-

Washingtonė yra daug baimės, kad Prancūzija neatitektų komunistams. Toks įvykis sumaišytų visus padarytus Prancūzijos planus su vakarų galybėmis nuo Marshallo Plano iki Atlanto Pakto, nuo Europos unijos iki Vakarų unijos.

Visos krizės nelaimė yra ekonominė budgnė: kainų kilimas, didesnio atlyginimo reikalavimas, socialinis netikrumas ir t.t. Padėtis be išieties. Merdėjantis režimas. Prancūzijos politinis rytojus neišskus.

Jeigu kas norėtų daugiau informacijų, kreipkitės į pašta.

KOMUNISTAI NEATSTOVAUJA DARBININKŲ

Jau būtų laikas nustatyti liniją tarp komunistų partijos ir darbininkų. Stalino penktoji kolona neatstovauja ir neapgina darbininkų. Jie juos išnau-

kusius Austrijoje politinius rinkimus, pareiškė pasitenkinimą, sakydamas, kad tai yra "aiški pergalė prieš komunistus". Jų "balsas" parodė, kad austrų tauta nenori nei politinių, nei religinių persekiojimų.

doja ir apgaudinėja, nuduodami juos išpirksią iš kapitalizmo tironijos, o tuo tarpu pavergia darbininkus svetimos šalies diktatoriui, nuveddami į skurdą.

duona čia kaštuoja 60 rublių, o darbininkas — kolchozninkas uždirba per mėnesį 200 rublių. Čia ir prie geriausių norų kainų nebe- pakelsi.

Koalicija: Tikraja prasme reiškia kelių valstybių susitarimą bendrai gintis, jei būtų prieš užpultas. Sovietų Sąjungoje šis žodis visai neegzistuoja, nes čia be susitarimo visos valstybės ginklu sujungiamos Sovietų Sąjungos vergijon ir "sujungtų" valstybių piliečiai prievarta verčiami kariauti prieš kitas valstybes.

Korupcija: pilname žodyje yra Sovietų Sąjungoje, kur Stalinas su politbiuro nariais ir gausiu būriu NKVD; primeta valią 200 milijonų žmonių.

Nusiginklavimas: Priešingai Jaltos ir Potsdamo susitarimams Sovietų Sąjunga apginklavo tankais ir patrankomis per milijoną rytų Vokietijos policijos. Rytų zonoje buvusi Vokiečių karo pramonė nuo pat pirmų užėmimo dienų veikia pilnu tempu keldami ginklus raudonajai armijai. Tuo tarpu vakarų Vokietijos policija tik neseniai gavo teisę nešioti pistoletą.

Demokratija: Kadangi tautos valia Sovietų Sąjungoje yra atiduota tik vienam Stalinui, taigi jis ir yra vienintelis demokratas. Balsavimų, arba tautos valios pareiškimo, Sovietų Sąjungoje iš viso dar nebuvo. Užimtuose kraštuose kartais daromi "balsavimai". Tačiau

PRAGOS ARKIVYSKUPO PERSPĖJIMAS

Arkivyskupas Beran, Čekoslovakijos Primas, atšaukė į kunigus, perspėdamas, kad nepriimtų komunistinės valdžios įstatymo, nes kitaip taptų "Kristaus doktrinos ir Jo Bažnyčios išdavikais". Arkivyskupas sakė: "Dėl Kristaus meilės pagalvokite gerai; nepasiduokite už trisdešimt Judosiaus sidabrinių".

Prarastas švinas

Admirolas "Bull" Halzey klausia: "Kas atsitiko su Amerikos laivynu, galinčiausiu pasaulyje? Jį sukapojo ir šmotus. Užmiršo, ką buvo padarę. Akli nematyti ką turės daryti."

Trumpos Žinutės

Rusija prievarta išveža svetimąsius iš Kaukazo į koncentracijos stovyklas prie Turkijos ir Irano. Jau išgabenta 17.000.

Graikijos sukilėliai praneša, kad pilietinis karas sustabdomas, bet ginkluotos pajėgos pasilieka vietoje.

Kontoną komunistai užėmė be kovos, duodami 30 minučių laiko nacionalistų armijai pasitraukti.

Priimtas įstatymas užsienio apginklavimui, kuriam skiriama \$1.314.010.000.

čia visada balsuoja už visą tautą NKVD ir tokiu būdu išseina, kad visada balsuoja daugiau (110%-120%) kaip kad yra gyventojų.

Diskriminacija: Pilnai veikia Sovietų Sąjungoje, kur persekiojami žydai. Taip pat ir kitos tautybės neturi pilnų teisių, kaip pavyzdžiui, užimti atsakingas vietas. Užimtuose kraštuose visos atsakingos vietos yra užimtos tik rusų.

Infliacija: Tokios Sovietų Sąjungoje negali būti, nes pinigais nuo pat jos išleidimo yra bevertis.

Marshall Planas: Baisėnis ginklas už atominę bombą. Vakarų kraštai per kelis metus tiek iškiniai atkuto, kad apie Sovietų Sąjungos rojų niekas nebenori nė pagalvoti. Tuo tarpu karo paliestuose rytų kraštuose gyventojai dar tebebadauja ir kenčia baisiausia skurdą. Priešingai Marshall planui yra Stalino planas, pagal kurį iš rytų Vokietijos vokiečiui atima paskutinį duonos kąsnį ir veža į badaujančias "broliškas respublikas", kad ten iš bado neišmirtų paskutiniai gyventojai.

Valstybės suverenumas: Sovietų Sąjungoje tokio visai nereikalinga, nes Višinskis rūpinasi ne tik užimtų kraštų užsienio politika, bet

Atominės bombos metamos, prezidentui davus įsakymą

Washington. — Oro pajėgų atominės energijos vada užtikrino kongresą, kad atominės bombos gali būti numestos labai didelėje distancijoje tarp taikinio ir orlaivio, jei tik J.A.V. prezidentas duosias įsakymą.

JAPONŲ DIPLOMAS VIENUOLEI

Sesuo Edeltrumdė, Šv. Dvasios ligoninės Nagoya mieste, Japonijoje, viršinkinė, apdovanota dėkingumo diplomu, kurį įteikė Achi apskrities gubernatorius už 20 metų pasidarbavimą misijoje.

Čekoslovakijos komunistinis parlamentas vienbalsiai priėmė įstatymą, kuriuo Bažnyčia suvalstybinama. Komunistai skirs kunigus ir Vyskupus ir jiems mokės algas.

Indijos premjeras Nehru tvirtina, kad indų tauta pasirengusi padėti Amerikai kovoje už laisvę.

Kinijos komunistai jau prie Hong Kong, pasirengę duoti ultimatumą anglams, kad išsikraustytų.

Mrs. Darinka Parker palaimė beskrisdama orlaiviu.

ir viso pasaulio politika. Taip pat ir vidaus reikalais netenka kitoms pavergtoms valstybėms rūpintis, nes NKVD šefas Berija pats vienas vidaus reikalais rūpinasi.

Vasalas: Sovietų Sąjungos vasalas dabar yra: Lietuva, Latvija, Estija, Suomija, Vengrija, Bulgarija, Rumunija, Lenkija ir baigiama nukariauti Kinija. Sovietų Sąjunga norėtų neužilgo gauti vasalais: Vakarų Vokietiją Prancūziją, Angliją ir Ameriką.

Veto: Apie Višinskio veto jau žino kiekvienas vaikas. Sovietų Sąjungai veto yra svarbus ginklas apsiginti, kada tiesiog į akis drebiama tiesa ir nebėra ką sakyti. Tokiu atveju Višinskis atskaito vienu žodžiu "reiškiu savo veto", o jūs kalbėkite, ką norite.

Paieškojimas

GAILEVICIUS Kazimieras gyveno ir mirė Amerikoje, Westville mieste, bet nežinia kokioje valstyje. Dirbo anglų kasyklose. 1939 ar 1940 metais koks tai bankas, kuriame tarnavo lietuvis Lucas (Lukas), pranešė giminėms Lietuvoje, kad jis turi jiems kiek pinigų. Dėl karo įvykių pinigai nebuvo gauti, ir nežino banko pavadinimo. Giminės yra tremtyje.

Kas žino Gailėvičių ar Lucą (Luką), būkite malonus pranešti apie tai mum; žemiau nurodytu adresu:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

CLEVELANDO ŽINIOS

Šeštadienį, spalio 22 d. 7 val. Šv. Vardo draugija ruošia kortavimo vakarą Šv. Jurgio parapijos salėje. Kviečia visus apsilankyti. Bus daug dovanų ir skanių vaišių. Linksmi praleisite laiką.

Lapkričio 5 d. LRKSA 147 kuopa ruošia kortavimo vakarą su dovanomis ir vaišėmis. Valdyba visus maloniai kviečia.

Lapkričio 6 d. 7:30 val. Šv. Jurgio parapijos salėje sese lės pranciškonės rody kint filmą (movies): Our Lady of Guadalupe. Šią malonią progą pamatyti gražius paveikslus sudaro tretininkų draugija, kurios pirmininkė yra Zuzana Bortnikienė sekr. M. Stanienė, fin. raštin. L. Misienė ir išdin. M. Svetkauskienė. Valdyba kviečia visus pamatyti šią gražią filmą.

Lapkričio 13 d. Šv. Jurgio parapijos auditorijoje ruošiamas didžiulis bankietas, kurio laukia visi parapijiečiai. Komisija prašo nesivėluoti su bilietais, nes jų gali stigti.

Jau kuris laikas serga A. Radzevičienė. Antanas Miliauskas dar vis negaluoja — prieš porą metų trukęs kauklas dar vis skauda.

Koresp.

Širdgėlė čiurlioniečiams

Antanas Skarulis, buvęs ansamblio meistras — vargoninkas, kuris pirmiausia atvyko į Philadelphia, o vėliau sustojo Cleveland drauge su kitais čiurlioniečiais, su apmokoma kelione yra pakviestas į Los Angeles.

ATVYKO TREMTINIAI

Šių metų spalio 18 d. laivu "GENERAL BLACK" į New Yorką atvyko šie lietuviai tremtiniai:

Apanavičiūtė, Stanislava, S. Hadley, Mass.

Banionis, Antanas, Bronė, Elvyra, Williamsburg, Mich.

Bartninkas, Aleksandras, Pranė, 70 Fairview St., New Britain, Conn.

Binderis, Napoleonas, Janina, Teresa-Nijolė, Anelė-Gražina, 1722 S. Jefferson St., Chicago 16, Ill.

Brežaitis, Jurgis, 2723 W. 35th St., Chicago 32, Ill.

Genutis, Ciprijonas, Box 55, Edwardsburg, Mich.

Grušas — Jokūbaitis, 1 Highland Place, Yonkers, N. Y.

Jarašūnas, Juozas, Ona, Emanuelis, Regina, 2114 St. Clair Ave., Cleveland 14, Ohio.

Janauskas, Jonas, P.O. Box 225, Jasper, Ind.

Juozapaitis, Antanas, Zofija, Kristina, 4 High Street, Ansonia, Conn.

Klinavičius, Vincentas, Sofija, Juratė, Vincentas, 19 Alderman St., Holyoke, Mass.

Kripkauskas, Adolfas, Barbora Laimutė, Winnemau Rd., Watertown, Conn.

Komaras, Mykolas, Baltimore 23, Md.

Kvietkauskas, Pranas, Ursulė, Angelija, Baltimore, Md.

Lašaitis, Teresė, Stašys, Zita, 5317 S. 53rd St., Omaha, Nebr.

Maskolūnas, Elena-Violeta, Ele-

Calif., užimti vargoninko vietą Šv. Kazimiero parapijoje. Žinoma, tai nemažas smūgis čiurlioniečiams, tačiau Los Angeles lietuvių kolonija susilauks vieną iš žymesniųjų jaunosios kartos vargoninkų. Laimingos kloties, Antanėli.

Praeiti sekmadienį Mrs. Baltrukonienės alinėje netikėtai buvo surengtas skaitlingai — septynių asmenų Petro Tito šeimai paremti kurtuvių parengimas, į kurį susirinko gražus gerasirčių būrelis ištiesti mielaširdystės ranka. Nuotaika šikrai puiki ir pelninka.

Praeiti sekmadienį Klemsui ir Zosei Namaniems 15 metų vedybinio gyvenimo proga buvo suruošta vakarėlis pas jų vienatinę dukterėlę ir ženą Frances ir Antaną Morris, kur artimieji draugai ir giminės išreiškė giliausią pagarbą ir palinkėjo jubiliatams ilgiausių metų.

Antano Vasiliausko, gyv. E. 77-toje gatvėje, pasikvietė susi tremtinys, vedęs prieš pat sėsdamas į laivą 30 metų už savę jaunesnę, neilgai džiaugėsi ta laime, nes greit pateko ligoninėn vidurių operacijai.

Stanislovas Paltanavičius, gyv. "Star gatvėje, mirė spalio 8 d. Palaidotas Kalvarijos kapinėse. Liko žmona Tiliė ir broliai Juozas ir Jurgis su šeima ir draugai.

Ponia P. Kundrotienė išvažiuojo į Phoenix, Arizona, pasisvečiuoti pas savo dukrą. Linkime laimingos keplionės.

na, 116 Bond Strtet, Allegan, Mich. Merknierienė, Justina, 318 Pleasantview Ave., Butler, Pa. Mikalauskas, Jonas, 69 Thomas Pk., S. Biston, Mass. Paškevičius, Zenonas, 2952 W. Marion Ave., Chicago, Ill. Pečiulis, Petras, Peck Lane, W. Deshire, Conn. Pleniūnas, Selma, Ketė, China Groves, N. C. Ruseckas, Marijonas, Anelė, Marija, 46315 Warren Rd., Plymouth, Mich. Rutkauskaitė, Helene, Alfred, 52 Van Winkle Ave., Jersey City 6, N.J. Sadauskienė, Agnietė, 915 a Exchange Ave., E. St. Louis, Ill. Sciuka, Adolfas, Ona, Ona, Dalia, 128 E. St., So. Boston, Mass. Sulaitis, Antanas, Ona, 1521 S. 51st St., Cicero, Ill. Tumas, Juozas, Marija, Rimas, RFD, Saranac, N. Y. Tveras, Antanas, Leokadija, Rimvydas, 9958 S. Claremont Ave., Chicago 43, Ill. Vebeliūnienė, Konstancija, 467 Court St., Brooklyn, N. Y. Vederas, Juozas, Irena, Jonas, 442 Putnam St., Scranton, Pa. Wojtkiewicz, Janina, 68 Waverly St., Worcester, Mass. Atvykstančius uoste pastiko organizacijų atstovai.

BALF Imigracijos Komitetas

ANTROJI MEDALIO PUSĖ

Vakarų, arba sovietiniai tariant: "buržuazinio", demokratijos gyventojai žodžių aiškinimai atrodo visiškai neatitinką tiesai. Kad nesuklaudinys būsiumi Amerikos sovietinių agitatorių, kuriems pateks šis vadovas rankas apie, kurį praeitame "L. Ž." numeryje kalbėjome, duodame tu pačių žodžių paaiškinimus, kurie atitinka tiesai, ir kuriuos galima kiekvienu momentu įrodyti gyvais faktais.

Užpuolimas: Ofenzyva užimti kitą kraštą. Užpuolimą ruošianti valstybė, arba valstybė, kuri veda karą, o tokia kaip tik yra Sovietų Sąjunga, kuri 1939 metais tankais ir patrankomis užpuolė Lenkiją ir pusę jos pasigrobė ir Katinę užžudė šimtus tūkstančių lenkų. Ar ne su tankais ir patrankomis užgrobė Pabaltijo kraštus, Besarabiją, Bukoviną, o vėliau Rumuniją, Bulgariją, Vengriją ir kitus kraštus?

NAMŲ APSILDYMAS

DABAR yra patogiausias laikas apsirūpinti namų apšildymu. Mes parduodame ir irengiame automatiskus modernius Gaso Furnasus, įdedame automatiskus Barber Burnerius į angliais kūrenamus furnesius ir įvedame automatiskus gazu vandenio šildymui tankus.

TRI-VET APPLIANCE SERVICE
Gas and Electrical Appliances
Frank M. Orpse-Urbšaitis, Ved.
6921 Wade Park Avenue
Tel. UT. 1-2750
Nakėia ir sekmadieniais PO. 9548

DELLA E. JAKUBS

LITHUANIAN FUNERAL HOME
(Jakubauskienė—Laisniūota Laidotuvių Direktorė)
Visiems lietuviams norintiems mūsų kambarius leidžiame naudoti dykai

Lietuviai kreipdamiesi reikale prie manes apturėsite teisingą patarnavimą. Simpatiškas, mandagus, greitas ir gerisnis už kitų patarnavimas. Vežimai ligonių pervežimui ir iš ligonbičių. Kainos sąžiningiausios; žemiausia kaina už palaidojimą, sulig jūsų pasirinkimo. Telefonuoti:

ENdcoot 1762
6621 Edna Avenue Cleveland, Ohio

MULIOLIS INSURANCE and REAL ESTATE

6606 Superior Avenue CLEVELAND, OHIO

CLEVELAND, OHIO

LIETUVIŲ BANKINĖ ĮSTAIGA

yra su daug metų patyrimo biznyje, patogi ir pelninga įstaiga dėl taupymo ir paskolų ant pirmų mortgage.

Taupymas yra po Federal Insurance Corp. Valdžios apsaugos užtikrinimas.
THE SUPERIOR SAVINGS and LOAN ASS'N
6712 Superior Avenue—HE. 2493

P. J. KERŠIS

609 Society for Savings Bldg., Ofiso Tel. MAain 1773

Norėdami pigiai pirkti namus bent kurioje miesto dalyje ar pašaliniuose miesteliuose kreipkitės pas mane, gausit už pigiausią kainą. Taipgi įvairios apdraudos (insurance) reikaluose gausit geriausį patarnavimą.

Sutaisau paskolas dėl pirmo mortgocijo. Patarnavimas ir išplėdimas garantuojama. Kada gaisras sugadina ar apdėrina tamstu namą ar furnitūras, dėl pilno jų apkainavimo kreipkitės telefonu ar asmeniškai.